

Analýza daňové povinnosti při přechodu z fyzické na právnickou osobu

Monika Keglerová

Bakalářská práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix SCHELLEKENS. European Tax Handbook 2014. 25th annual ed. Amsterdam: IBFD, 2014, 974 s. ISBN 978-90-8722-241-3.
BĚHOUNEK, Pavel. Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe. 10., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 360 s. ISBN 978-80-7263-659-4.
JOSKOVÁ, Lucie. Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 207 s. ISBN 978-80-247-4445-2.
KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. Olomouc: ANAG, 2013, 353s. ISBN 978-80-7263-772-0.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Ing. Josef Trubačik
Datum zadání bakalářské práce: 16. února 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2015

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnaní případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.5.2015

Koglerova
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Hlavní úlohou této bakalářské práce je popsat problematiku zdanění fyzických a právnických osob v České republice a daňové povinnosti, vyplývající ze zákonných požadavků na podnikatele.

Teoretická část vysvětluje základní pojmy související s danou problematikou. V první části jsou popsány všeobecné daňové pojmy, ve druhé části daň z příjmu fyzických osob. Třetí část je zaměřena na daň z příjmů právnických osob, čtvrtá část pojednává o změně legislativy v oblasti společnosti s ručením omezeným.

V praktické části jsou aplikovány teoretické poznatky, na jejichž základě je stanovena daňová povinnost. Analýza daňové povinnosti je aplikována subjektu, který je analyzován jako fyzická i právnická osoba. U právnické osoby je uvažováno i s daňovou povinností majitele firmy.

Klíčová slova: daň, daňová soustava, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daňová optimalizace, daňová povinnost

ABSTRACT

The main object of this bachelor thesis is to describe taxation duties of natural persons and legal entities and tax duty in the Czech Republic. The total tax duty as per applicable tax laws is taken into account.

Theoretical part of this thesis describes the basic terms of taxation in the Czech Republic. In first part are described general tax terms, in the second part is described income tax of natural persons. Third part is focused on income tax of legal entities and the last fourth part is about legislative changes in the area of limited companies.

Theoretical knowledge from theoretical part of this thesis is then applied in the practical part and on the basis of them is calculated tax duty. Tax analysis is applied on tax subject in both ways as natural person and as legal entity. In case of legal entity is calculated tax duty of its owner.

Keywords: tax, tax system, natural person taxation, legal entity taxation, tax optimization, tax duty

Ráda bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu panu Ing. Mgr. Josefu Trubačikovi za spolupráci a připomínky v průběhu vypracování bakalářské práce. Dále všem, kteří mě v průběhu celého studia podporovali a byli mi oporou.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DAŇOVÁ SOUSTAVA A SYSTÉM	12
1.1 DANĚ PŘÍMÉ.....	12
1.1.1 Důchodové daně	12
1.1.2 Majetkové daně	13
1.2 DANĚ NEPŘÍMÉ.....	13
1.2.1 Daň z přidané hodnoty.....	14
1.2.2 Spotřební daň.....	14
1.2.3 Clo	14
1.2.4 Energetické daně	14
1.2.5 Daň silniční	14
2 DAŇOVÁ POVINNOST FYZICKÉ OSOBY	16
2.1 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÉ OSOBY	16
2.1.1 Poplatníci daně	16
2.1.2 Předmět daně fyzických osob.....	16
2.1.3 Osvobození od daně.....	16
2.1.4 Základ daně	17
Dílčí základ daně podle §6	18
Dílčí základ daně podle §7	19
Dílčí základ daně podle §8	20
Dílčí základ daně podle §9	20
Dílčí základ daně podle §10	20
2.1.5 Nezdanitelná část základu daně.....	20
2.1.6 Slevy na dani	21
2.1.7 Daňové zvýhodnění	22
2.1.8 Záloha na daň z příjmů	22
2.2 SOCIÁLNÍ POJISTNÉ PODNIKATELE.....	23
2.2.1 Sociální a důchodové pojištění.....	24
Nemocenské pojištění	25
Zálohy	25
2.2.2 Zdravotní pojištění.....	26
Zálohy	26
3 DAŇOVÁ POVINNOST PRÁVNICKÉ OSOBY	28
3.1 DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB.....	28
3.1.1 Poplatník daně	28
3.1.2 Předmět daně	28
3.1.3 Osvobození od daně.....	28
3.1.4 Základ daně	29
Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů	30
Položky odčitatelné od základu daně	31
Položky snižující základ daně	32
3.1.5 Slevy na dani	32
3.1.6 Srážková daň z podílu na zisku	32

4	ZMĚNA LEGISLATIVY U SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM	33
4.1	METODIKA VÝPOČTU ZDANĚNÍ JEDNATELE A SPOLEČNÍKA	34
4.1.1	Zdanění jednatelů.....	34
4.1.2	Zdanění společníka	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST	36
5	HISTORIE.....	37
6	VÝCHOZÍ DATA PRO ANALÝZU	38
6.1	DAŇ Z PŘÍJMŮ - FYZICKÁ OSOBA	39
6.1.1	Výdaje uplatněné procentem z příjmů	41
	Sociální pojistné.....	42
6.1.2	Výdaje z daňové evidence.....	44
	Sociální pojistné.....	45
6.1.3	Shrnutí.....	46
6.2	DAŇ Z PŘÍJMŮ – PRÁVNICKÁ OSOBA	46
6.2.1	Model č. 1	47
	Sociální pojistné.....	50
6.2.2	Model č. 2	50
	Sociální pojistné.....	53
6.2.3	Model č. 3	54
	Sociální pojistné.....	57
6.2.4	Shrnutí.....	58
6.3	SILNIČNÍ DAŇ.....	60
6.4	DAŇ Z NEMOVITOSTI	60
6.5	CLO61	
	ZÁVĚR	63
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	68
	SEZNAM TABULEK	69

ÚVOD

Každý ekonomický subjekt potřebuje ke svému fungování zdroj financí. Pro pracovního člověka je to mzda nebo plat, pro stát jsou zdrojem financí daně odvedené do veřejných rozpočtů. Již v dávné historii tvořily daně významnou součást rozpočtu každého státu. Tyto daně byly vybírány v různých režimech, z různých činností nebo mnohdy i vlastností poplatníků. Postupem času se daně vyvíjely. Daně by neměly být vnímány jako trest pro občany, jejich úlohou je naopak zajistit stabilitu státu, sloužit k možnosti rozvoje nebo tlumit sociální napětí. Stát, prostřednictvím daní tak dává možnost občanům se podílet na jeho tomto chodu. Daňové odvody se netýkají pouze občanů, ale i podnikatelských subjektů.

Je přirozenou vlastností člověka eliminovat nepříjemné věci na minimum. Jelikož vydávání vlastních peněz do neznáma je vnímáno jako nepříjemné, je přirozenou snahou snížit daňovou povinnost na minimum. Toho se dá docílit prostředky, které jsou legislativně umožněny, prostřednictvím daňové optimalizace. Problematika daní není nijak jednoduchá a každoročně je legislativně upravována. Proto se nedá všeobecně říct, co je pro podnikatelské subjekty nejlepší, ale je třeba každé řešení „šít“ na míru právě tomu subjektu i proto, že prostředky daňové optimalizace jsou individuální. Pro dosažení jakékoli optimalizace či úspory na daních je potřeba nejprve provést důkladnou analýzu daňové povinnosti.

V dnešním konkurenčním prostředí je kladen důraz na obchodní značku, na formu podnikání. V roce 2014 byla významně změněna legislativa v oblasti podmínek pro založení společnosti s ručením omezeným. Byla snížena výše základního kapitálu, z tohoto důvodu se spouště drobných podnikatelů rozšířily možnosti, kam své podnikání posunout s spousta z nich se touto otázkou zabývá. Touto otázkou se zabývá i analyzovaná osoba pan Kolečník.

Cílem této bakalářské práce je provést daňovou analýzu subjektu tak, aby měl podklady pro další rozhodování, jestli zůstat jako fyzická osoba podnikatel nebo změnit právní formu na právnickou osobu - společnost s ručením omezeným - z daňového hlediska. Bude kladen důraz na daňové zatížení koncové fyzické osoby, a jaký vliv může mít tato změna na další daně, kterých je tato osoba poplatníkem.

Přínos této bakalářské práce vidím v ukázce a všeobecném návodu, jak tuto analýzu provést a jaké faktory zahrnout, které neopomenout.

CÍLE A METODY PRÁCE

Rok 2014 byl velmi důležitý. Byla zásadním způsobem změněna legislativa nejen běžného občana, ale i legislativa týkající se podnikatelů, zejména možnosti založení firem s ručením omezeným. Tímto krokem se otevřely možnosti pro fyzické osoby podnikatele.

Cílem této bakalářské práce je provést analýzu u konkrétního podnikatele. Podnikatel poskytl pro práci reálná data za rok 2014. Analýza je provedena na základně daňové povinnosti, která pro podnikatele (majitele) ze zákona vyplývá. Největší důraz je kladen na daně z příjmů, jelikož jsou to daně, která zásadně ovlivňují život podnikatele.

Bakalářská práce je zaměřena na oblast daní, sociálního pojištění, cla. V rámci analýzy daňové povinnosti není uvažováno se zvýšenou mírou administrativy u založení společnosti s ručením omezeným.

Cílovou skupinou jsou drobní podnikatelé, kteří nemají ekonomické vzdělání nebo jen nevědí, z jakého úhlu pohledu analýzu provést, co vše je pro ně důležité pro určení daňové povinnosti.

V rámci této bakalářské práce je použito několik metod:

Za pomoci abstrakce jsou v teoretické části zpracovány teoretické poznatky oblasti daní a daňové legislativy, jsou definovány důležité pojmy, vysvětleny metodické postupy, ze kterých vychází praktická část. Teoretická část je rozdělena do čtyř podkapitol. První kapitola je především o základních pojmech, aby bylo zřejmé, jak všeobecně daňový systém v České republice vypadá. Druhá část je o zdanění fyzické osoby podnikatele. Třetí vysvětluje, jak se postupuje při danění právnické osoby v rozsahu potřeb této bakalářské práce. Čtvrtá část je věnována legislativním změnám v roce 2014. Teoretická část je zpracována pomocí literární rešerše.

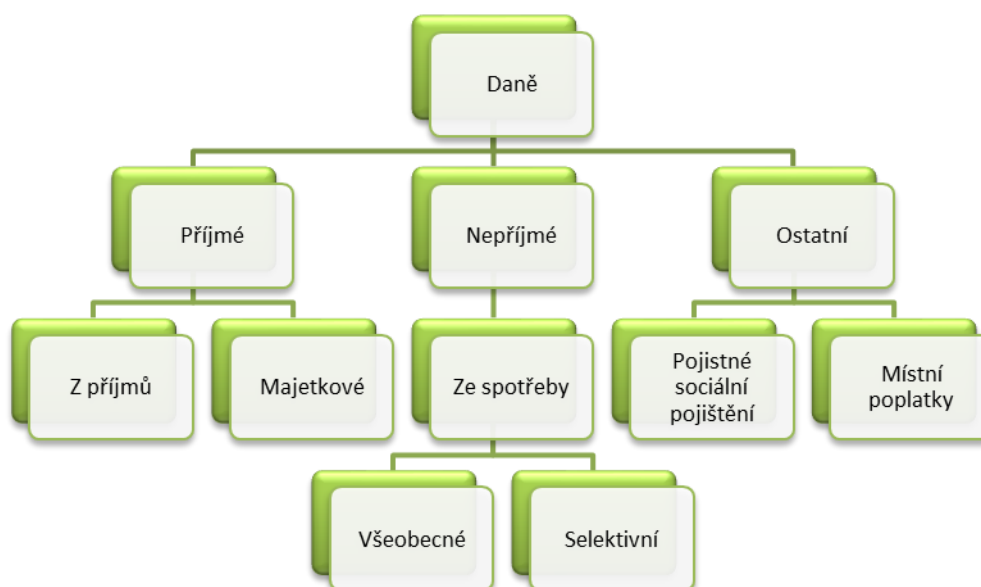
V praktické části je již individuálně řešena daňová povinnost zkoumaného podnikatele. Pomocí analýzy jsou zpracována jednotlivá data. Nejprve je vymezena a následně vypočítána daňová povinnost vyplývající ze zákonných požadavků na fyzickou osobu podnikatele. Stejný postup je použit u právnické osoby. Výsledné daňové povinnosti jsou posouzeny pomocí srovnání. Jako poslední krok probíhá evaluace, doporučení a shrnutí výsledků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÁ SOUSTAVA A SYSTÉM

Podle Širokého (2010, s. 10) daňová soustava představuje souhrn všech daní, které jsou vybírány na určitém území v určitém časovém horizontu a daňový systém vnímá jako širší pojem. Daňový systém popisuje jako souhrn daňové soustavy a dalšího systému subjektů důležitých pro výběr a další správu daně.

Vančurová a Láchová (2014, s. 55) rozlišují pouze daňový systém, který dělí na daně přímé a nepřímé, kdy nepřímé daně jsou označovány také jako daně ze spotřeby a přímé jako daně důchodové a majetkové. U přímých je vždy stanoven poplatník. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 18),

Obr. 1 Daňová soustava České republiky (Vančurová a Láchová, 2010, s. 47; Vlastní zpracování)

1.1 Daně přímé

Přímé daně jsou charakterizovány adresností. Jsou placeny přímo poplatníkem, kterého se osobně dotýkají, protože je odvádí na úkor svých příjmů nebo jeho majetku. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 56)

1.1.1 Důchodové daně

Rozlišují se dva druhy daní důchodových – daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob. Tyto daně tvoří významnou část rozpočtových příjmů. V České republice ale jejich podíl na rozpočtu v posledních dvou desetiletích klesá. (Vančurová a Láchová,

2014, s. 56) Výše důchodové daně může být ovlivněna formou úlev, slev či progresivních daňových sazeb. V současné době v České republice jsou sazby daně z příjmů lineární. (Široký, 2010, s. 170)

1.1.2 Majetkové daně

Daně majetkové jsou v současnosti jen poměrně malým rozpočtovým příjmem. V současnosti se do této kategorie řadí daň z nemovitých věcí, která se nevypočítává pomocí charakteristik u poplatníka, ale podle umístění dané nemovitosti, ať se jedná o pozemek nebo stavbu. Výnos z této daně je součástí rozpočtu dotyčné obce nebo města.

Jedinou jednorázovou daní v rámci daňového systému je daň z nabytí nemovité věci. Jejím základem je kupní cena nebo cena ocenění dané nemovitosti. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 59 – 60)

Obr. 2 Schéma přímých daní (Vančurová a Láchová, 2014, s. 57; Vlastní zpracování)

1.2 Daně nepřímé

Nepřímé daně jsou především daněmi ze spotřeby. Nepřímá daň je vybírána prostřednictvím plátce a její výše je již zahrnuta v ceně zboží a služeb. V současné době roste podíl nepřímých daní na rozpočtových příjmech, zejména daně z přidané hodnoty. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 60) Nepřímá daň je určenou přírůžkou k ceně. Tato přírůžka v podobě sazby daně je řízena prostřednictvím Zákona o DPH. (Kovanicová, 2010, s. 141)

1.2.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je univerzální daní, která má velký potenciál, především díky širokým možnostem u definování předmětu daně. Této dani podléhá dodání zboží, poskytování služeb i zboží z dovozu mimo evropskou unii. Sazba této daně je v současnosti rozlišena na dvě úrovně – základní a sníženou, které jsou lineární. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 60; Marková, 2014, s. 135)

1.2.2 Spotřební daň

Spotřební daň je selektivní daň, jíž jsou zatíženy produkty, které mohou mít v rámci společnosti neblahý vliv. Tyto produkty jsou charakteristické vysokou prodejností i přes velké daňové zatížení. Příjmy ze spotřební daně tvoří nezanedbatelnou část rozpočtu. Sazba daně je přírůžkou, která je vypočítána na jeden kus. (Kovanicová, 2010, s. 144)

1.2.3 Clo

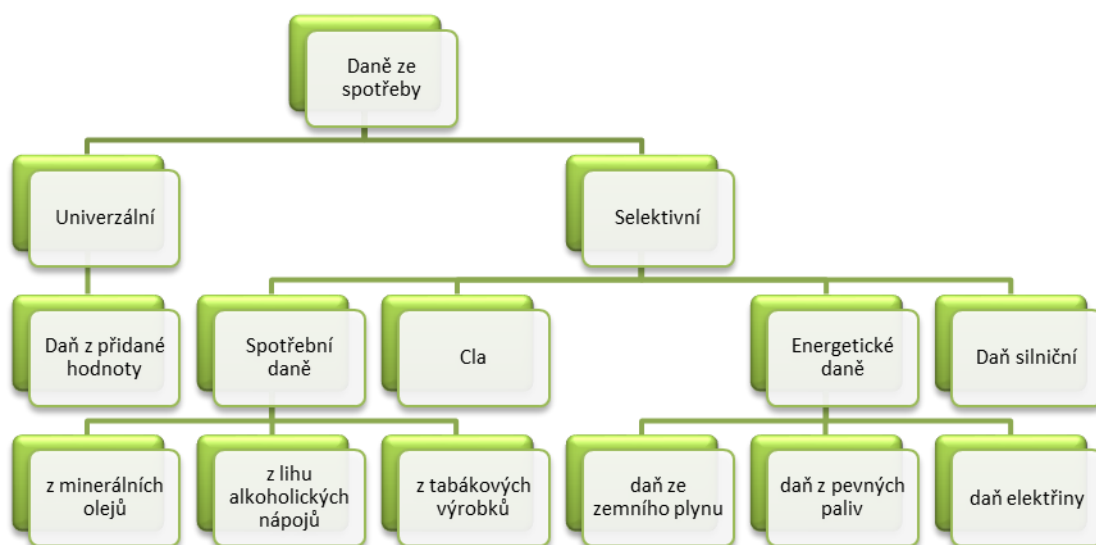
Clo je speciální selektivní daní. Její správa nespadá pod finanční úřady, ale úřady celní. Je povinnou platbou pro zboží dovážené ze zahraničí. Slouží jako podpora tuzemským dodavatelům, jelikož jejich zboží touto daní zatíženo není. V současnosti funguje Evropská unie jako jeden celní celek a proto se toto zatížení týká pouze zboží dováženého z oblasti mimo EU. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 61)

1.2.4 Energetické daně

Energetické nebo ekologické daně jsou poměrně novým daňovým zatížením. V daňovém systému se vyskytují od roku 2008. Prostřednictvím této má dojít k zatížení konečné spotřeby spotřebitele a tím potenciálnímu omezení využití ekologicky neprospěšných zdrojů a ochraně životního prostředí. Je předpoklad, že bude kladen důraz na zvýšení důležitosti této daně ze strany Evropské unie. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 61; Kovanicová, 2010, s. 147)

1.2.5 Daň silniční

Z hlediska konstrukce daně je daň silniční velmi problematická. V současnosti je zařazena do daní nepřímých selektivních i přesto, že předmětem daně není nákup motorového vozidla, ale jeho využívání a to pouze k podnikatelským účelům. Sazba daně je pevná a diferenciovaná podle dalších parametrů daného motorového vozidla. (Vančurová a Láchová, 2014, s. 62)

Obr. 3 Schéma daní ze spotřeby (Vančurová a Láchová, 2014, s. 60; vlastní zpracování)

2 DAŇOVÁ POVINNOST FYZICKÉ OSOBY

2.1 Daň z příjmů fyzické osoby

2.1.1 Poplatníci daně

Poplatníky daně z příjmu fyzických osob jsou všechny fyzické osoby, které jsou rezidenty na území České republiky nebo daňovými nerezidenty. Daňovým rezidentem jsou takoví poplatníci, kteří zde mají trvalé bydliště nebo se zdržují na území déle než 183 dní v daném roce. Do tohoto období se započítává každý započatý den, ať zde pobývá souvisle nebo v několika obdobích. Daňoví nerezidenti odvádějí daň v České republice pouze z příjmů plynoucích ze zdrojů v České republice. (Marková, 2014, s. 9)

2.1.2 Předmět daně fyzických osob

Předmětem daně z příjmu fyzických osob jsou veškeré příjmy, které zvyšují užitek poplatníka bez ohledu na to, zda se jedná o příjem peněžitý nebo nepeněžitý. Existují ovšem výjimky ve formě výnětu z předmětu daně. (Vančurová, 2014, s. 76-77)

Podle předmětu daně se u fyzických osob rozlišuje 5 skupin.

- Příjmy ze závislé činnosti (§6)
- Příjmy ze samostatné činnosti (§7)
- Příjmy z kapitálového majetku (§8)
- Příjmy z nájmu (§9)
- Ostatní příjmy (§10) (Marková, 2014, s. 9)

2.1.3 Osvobození od daně

U fyzické osoby je několik příjmů, které jsou od daně osvobozeny. Některé jsou osvobozeny pouze za předpokladu splnění zákonných podmínek.

Osvobození od daně
Příjmy z prodeje rodinného domu a bytu
Příjmy z prodeje nemovitostí, bytů nebo nebytových prostor
Příjmy prodeje movitých věcí
Ceny z veřejných a reklamních soutěží a reklamního slosování
Příjmy získané formou dávek a služeb
Příjem přijatý v rámci vyživovací povinnosti
Dávky sociální péče
Odměny vyplácené zdravotní správou dárcům krve
Stipendia
Příjem z penze či invalidní penze
Příjem získaný ve formě dávek z úrazového pojjištění
Příjem z převodu (prodeje) členských práv družstva, majetkových podílů na transformovaném družstvu, z převodu účasti na obchodních
Dotace
Příjmy z prodeje cenných papírů
Příjmy z úroků a přeplatků
Příjmy plynoucí ve formě daru
Příjem ve formě daňového bonusu

Obr. 4 Příjmy osvobozené od daně (Dvořáková, 2013, s. 59-60; vlastní zpracování)

2.1.4 Základ daně

Základ daně se skládá z jednotlivých dílčích základů daně podle příslušného paragrafu, ze kterých plynou pro poplatníka příjmy. Dílčí základy daně zjišťujeme jako rozdíl mezi zdanitelnými příjmy, od kterých se odečítají výdaje, které slouží k dosažení, zajištění a udržení příjmů. (Dvořáková, 2013, s. 61-62)

Od základu daně se odečítají odčitatelné položky od základu daně a nezdanitelné části základu daně. Tento základ daně se zaokrouhluje na celé stokoruny dolů. Po vynásobení sazbou daně 15% vychází daňová povinnost. Od této daně lze odečíst slevy na dani a daňová zvýhodnění na dítě, případně uhrazené zálohy. (Dvořáková, 2013, s. 63)

Konstrukce základu daně a daňové povinnosti

	DZD § 6 Příjmy zvýšené o povinné pojistné, které hradí zaměstnavatel
+	DZD § 7 Příjmy - výdaje
+	DZD § 8 Příjmy - výdaje
+	DZD § 9 Příjmy - výdaje
+	DZD § 10 Příjmy - výdaje
Σ	DZD Součet dílčích základů daně
-	Odečet daňové ztráty
	Základ daně po odečtení ztráty
-	Odečet nezdanitelných částí základů daně
-	Odečet nákladů na vědu a výzkum
= Základ daně	

Obr. 5 Schéma výpočtu základu daně (Dvořáková, 2013, s.63; vlastní zpracování)

Základ daně	
\times	Sazba daně 15%
	Daň
-	Slevy na dani a daňová zvýhodnění
	Daň po uplatnění slev nebo daňový bonus
-	Zaplacené zálohy
= zbývá doplatit nebo zaplaceno více	

Obr. 6 Výpočet výsledné daňové povinnosti (Dvořáková, 2013, s. 63)

Dílčí základ daně podle §6

Za příjmy za závislé činnosti jsou podle Zákona o daních z příjmů považovány příjmy z pracovně právního poměru, služebního poměru, členského poměru nebo poměru obdobného. Dále musí poplatník dbát příkazů plátce. Při splnění charakteristik lze do příjmů ze závislé činnosti zahrnout také předchozí pracovní poměry. (Pelc, 2010, s. 15)

Dílčí základ daně se stanoví na základě tzv. superhrubé mzdy, která představuje hrubou mzdu poplatníka zvýšenou o sazby pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na zdravotní pojištění. Jedná se o sazby, které hradí za zaměstnance zaměstnavatel. (Dvořáková, 2014, s. 72)

Dílčí základ daně tvoří příjmy podle tohoto paragrafu vynásobeny koeficientem 1,34, který představuje hodnotu superhrubé mzdy. Ten to koeficient je součtem sociálního pojištění 25% a zdravotního pojištění 11%. (Dvořáková, 2014, s. 72)

Dílčí základ daně podle §7

Příjmy ze samostatné činnosti se rozumí příjmy vyplývající z činnosti poplatníka, kterou vykonává na vlastní jméno a vlastní účet za účelem dosažení zisku. (Vančurová, 2014, s. 152)

Dílčí základ daně ze samostatné činnosti lze tvořit několika způsoby. Tyto výdaje lze určit několika způsoby:

- Paušální výdaje neboli výdaje stanovené procentem z příjmů

Příjmy podle §7	
	Paušál výdajů
ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného	80% příjmů, max. výše není stanovena
z živnostenského podnikání, s výjimkou příjmů ze živnostenského podnikání řemeslného	60% příjmů, max. výše není stanovena
z jiného podnikání než ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a než z živnostenského podnikání	40% příjmů, max. do výše 800 000 Kč
z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30% příjmů, max. do výše 600 000 Kč

Obr. 7 Rozdělení příjmů podle §7 (Pilátová, 2014, s. 28; vlastní zpracování)

- Pomocí daňové evidence – pomocí skutečně vynaložených výdajů

- Pomocí výsledku hospodaření za předpokladu, že fyzická osoba vede podvojně účetnictví (Pilátová, 2013, s. 23)

Dílčí základ daně podle §8

Podle Zákona o daních z příjmů se do §8 zahrnují příjmy z kapitálového majetku. Jsou to příjmy zejména vyplývající z finančního majetku. U těchto příjmů nelze uplatnit snížení pomocí výdajů. V rámci této právní úpravy rozlišujeme dvě možnosti zdanění – zdanění v dílčím základu daně nebo zdanění srážkovou daní. (Dvořáková, 2014, s. 91)

Dílčí základ daně podle §9

Dílčí základ daně podle §9 obsahuje příjmy z dlouhodobého pronájmu nemovitých věcí nebo bytů a movitých věcí, přičemž je zde zahrnut i pronájem pouze jednotlivých částí. Od příjmů lze odečíst skutečné výdaje nebo paušální výdaje v hodnotě 30% z příjmů, ale maximálně do výše 600 000 Kč. Při uplatnění skutečných výdajů je poplatník povinen vést evidenci o skutečných příjmech, výdajích podle Zákona o daních z příjmů, zaznamenávat hmotný majetek a k němu souvisejících odpisy, pohledávky a závazky. Vše musí časově souviset se zdaňovacím obdobím. Při uplatnění paušálních výdajů je povinen evidovat pohledávky a závazky. (Dvořáková, 2014, s. 92)

Dílčí základ daně podle §10

Zde se řadí příjmy, které mají příležitostný charakter a netvoří hlavní zdroj příjmů. U každého druhu příjmu se posuzuje zvlášť, zda lze uplatnit paušální výdaje nebo ne. (Dvořáková, 2014, s. 93; Daňové zákony, 2014)

2.1.5 Nezdánitelná část základu daně

Legálními prostředky pro daňovou optimalizaci jsou nezdánitelné části základu daně. Tyto prostředky jsou přesně vymezeny zákonem, za jakých podmínek smí být uplatněny. Mají charakter výdajů, které neslouží k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, ale i přesto mohou být využity ke snížení daňové povinnosti. (Dvořáková, 2014, s. 106; Pelc, 2014, s. 6)

Nezdánitelnými částmi se rozumí:

- Bezúplatné plnění při dodržení podmínky účelu poskytnutí a zákonem daných částek min. 2% ze základu daně nebo 1 000 Kč, max. 15 % základu daně

- Úroky zaplacené bance za poskytnutí úvěru, který slouží k uspokojení bytových potřeb podle Zákona o daních z příjmů (Marková, 2014, s. 20)
- Hodnota příspěvku na penzijní pojištění a připojištění snižena o 12 000 Kč do maximálně výše 12 000 Kč ročně
- Hodnota příspěvku na životní pojištění lze odečíst maximálně v úhrnu 12 000 Kč
- Odborové příspěvky, které nesmí činit víc jak 1,5% zdanitelných příjmů ze závislé činnosti, maximálně lze odečíst v hodnotu 3 000 Kč
- Úhrada za další vzdělání, pokud nebyla uhrazena zaměstnavatelem nebo použita jako výdaj v rámci příjmů ze samostatné činnosti, maximálně do výše 10 000 Kč (Marková, 2014, s. 20-21)

2.1.6 Slevy na dani

Slevy na dani jsou odečítány až po vypočtení výsledné daně.

Základní slevou je sleva na poplatníka. Na tuto slevu má nárok každý poplatník. Tato sleva činí 24 840 Kč ročně.

Sleva na manželku nebo manžela může být uplatněna poplatníkem, jehož manželka nebo manžel nemají v daném zdaňovacím období příjmy přesahující 68 000 Kč ročně a zároveň sdílejí společnou domácnost. Do limitu 68 000 Kč se nezahrnují sociální dávky a příspěvky, veškeré další příjmy se započítávají. Tato sleva činí 24 840 Kč nebo 49 680 v případě pokud druhý z manželů je držitelem průkazu mimořádných výhod III. stupně – průkazu ZTP/P. (Dvořáková, 2014, s. 139)

U slevy na invaliditu se rozlišují tři stupně. V případě prvního a druhého stupně činí sleva 2 520 Kč ročně, v případě třetího stupně 5 040 Kč. Pro držitele průkazu ZTP/P byla stanovena roční sleva ve výši 16 140 Kč. (Dvořáková, 2014, s. 142)

Pro poplatníky, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem je určena sleva na studenta. Soustavnou přípravou se rozumí prezenční forma studia doktorského studijního programu až do dosažení věku 28 let nebo studium do věku 26 let. Posuzováním doby přípravy na soustavné povolání se zabývá zákon o státní sociální podpoře. (Dvořáková, 2014, s. 143-145)

2.1.7 Daňové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění na dítě může mít více podob. Může být jednat uplatněna ve formě slevy nebo ve formě daňového bonusu nebo ve formě slevy a daňového bonusu zároveň. Daňový bonus může nabývat hodnoty od 100 Kč maximálně do výše 60 300 Kč za předpokladu splnění podmínky, kdy poplatníkům příjem musí být vyšší než šestinásobek minimální mzdy v příslušném daňovém období. (Dvořáková, 2014, s. 145-146)

Podmínkou pro uplatnění tohoto daňového zvýhodnění je společná domácnost s vyživovaným dítětem. Tento zákon rozumí vyživovaným dítětem vlastní, osvojené, v náhradní péči, vnouče nebo dítě druhého z manželů. Při uplatnění této slevy musí být dále splněna podmínka:

- Nezletilé dítě
- Zletilé dítě bez přiznaného invalidního důchodu, pouze do roku 26 let a soustavně se připravující na budoucí povolání nebo z dlouhodobých zdravotních důvodů není schopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost

Toto daňové zvýhodnění činí 13 404 Kč. (Dvořáková, 2014, s. 145-146)

2.1.8 Záloha na daň z příjmů

U poplatníku plynoucím příjmy podle §7 se při výpočtu výše zálohy na daň z příjmů se vychází z poslední známé daňové povinnosti, tedy poslední daňové přiznání. Povinnost platit zálohy nemají poplatníci, jejichž poslední daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč. (Marková, 2014, s. 54)

Poplatníci, kteří překročili hranici 30 000 Kč a zároveň nepřekročili hranici 150 000 Kč za poslední zdaňovací období, mají povinnost platit zálohy ve výši 40% poslední známé daňové povinnosti a ve dvou splátkách, první do 15. června a druhou do 15. prosince daného roku. (Marková, 2014, s. 54)

Při překročení hranice 150 000 Kč se počet záloh zvyšuje na čtyři za dané období. Tato záloha má hodnotu $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti. Jejich splatnost je 15. března, 15. června, 15. září, 15. prosince. (Marková, 2014, s. 54)

2.2 Sociální pojistné podnikatele

Sociální pojistné je částka, která je hrazena pojištěnci i zaměstnavateli. Účast na sociálním pojistném je povinná bez ohledu na to, zda se subjekt bez pojistné ochrany obejde nebo ji využívá. Sociální pojistné je odděleným systémem a má mezi daněmi specifické postavení. Je zdrojem financování pro systém sociálního zabezpečení, jelikož placení pojistného vyplývá ze zatížení příjmu. Podle OECD je sociální pojistné daní přímou (Vančurová, 2014, s. 20, 23)

Vykazuje znaky účelovosti a ekvivalence. Lze říci, že čím více daná osoba do tohoto systému přispívá, tím vyšší má nároky na čerpání. (Vančurová, 2014, s. 20)

Pojistné může být konstruováno několika způsoby a to v závislosti na dani z příjmů fyzické osoby nebo být odděleno. Dále poměr v jakém je placeno pojištěncem a zaměstnavatelem. (Vančurová, 2014, s. 20)

Obr. 8 Sociální pojistné (Vančurová, 2014, s. 21; vlastní zpracování)

Sociální pojistné se skládá z několika subsystémů:

- Veřejné zdravotní pojištění slouží k hrazení nutné zdravotní péče tak, jak je dáno Ústavou ČR. Výnosy pojistného jsou přerozdělovány speciálním fondem mezi jednotlivé zdravotní pojišťovny. Dohled provádí Ministerstvo zdravotnictví.
- Nemocenské připojištění, které zajišťuje dávky při krátkodobé pracovní neschopnosti z důvodu úrazu nebo nemoci. Tyto dávky pomáhají překlenout období bez příjmů z činnosti. Spadá pod Ministerstvo práce a sociálních věcí.

- Důchodové pojištění je v současnosti z hlediska finanční náročnosti nejvýznamnějším. Slouží pro dávky dlouhodobé nebo trvalé pracovní neschopnosti. Pojistné na důchodové pojištění jde do státního rozpočtu a jeho případné nevyplacené přebytky se ukládají ve státních finančních aktivech.
- Státní politika zaměstnanosti se týká osob, které jsou sice v produktivním věku, ale jsou dočasně bez příjmů z důvodu nezaměstnanosti. Proto i těmto jedincům jsou vypláceny dávky k pomoci v tomto období. (Vančurová, 2014, s. 21)

Úhrada sociálního pojistného se odvíjí od příjmů, které daný poplatník má. Pokud je poplatníkem zaměstnanec, je jeho sociální pojistné odváděno ze mzdy nebo platu. V případě fyzických osob podnikatelů platí následující pravidla:

2.2.1 Sociální a důchodové pojištění

Pojištěncem se v rámci sociálního pojištění rozumí fyzické osoby podnikatelé neboli osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost nebo fyzická osoba podnikatel vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Vedlejší výdělečnou činnost může vykonávat osoba, která splní některou z podmínek:

- byla zaměstnána a z tohoto zaměstnání vyplývala účast na nemocenském pojištění
- pobírá starobní, předčasný nebo invalidní důchod
- je nezaopatřeným dítětem dle zákona o státní a sociální podpoře
- vykonávala vojenskou službu v ČR a zároveň není vojákem z povolání
- měla nárok na rodičovský příspěvek, peněžitou pomoc v mateřství, nemocenské nebo pečovala o osobu, která je osobně závislá na péči jiné osoby od stupně II až IV nebo osoby stupně I mladší 10 let (Pilátová, 2014, s. 237)

OSVČ je povinna každý rok předkládat tiskopis nazývaný Přehled o příjmech a výdajích příslušné OSSZ. Z Přehledu o příjmech a výdajích se dále vypočítává výše pojistného na důchodové pojištění, ale i výše minimálních záloh. Přehledy podávají i spolupracující osoby. Přehled se podává do jednoho měsíce od termínu podání daňového přiznání. (Pilátová, 2014, s. 239)

Osoby samostatně výdělečně činné vykonávající hlavní činnost, jsou na sociálním pojištění účastny vždy.

U výdělečné činnosti vedlejší vzniká povinnost účasti na sociálním pojištění při překročení rozhodné částky, která se vypočítá jako 2,4 násobek všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, což v roce 2014 činí 62 121 Kč. V případě, že nevykonávala vedlejší činnost všech 12 měsíců kalendářního roku, poníží se tato částka 1/12. (Pilátová, 2014, s. 240)

Pojistné se vypočítává z vyměřovacího základu. Vyměřovacím základem se rozumí základ daně ze samostatné výdělečné činnosti. U vyměřovacího základu jsou stanoveny minimální a maximální hranice. U minimálního ročního vyměřovacího základ činí 77 652 Kč u činnosti hlavní a 31 068 Kč u vedlejší. Maximální vyměřovací základ je pro rok 2014 1 245 216 Kč. (Pilátová, 2014, s. 242)

Nemocenské pojištění

Účast na nemocenském pojištění je pro všechny OSVČ dobrovolná. Vzniká až na základě přihlášky k nemocenskému pojištění a jejím zaplacení.

Měsíční základ pro placení si určuje OSVČ sama, avšak tato částka musí být vyšší než minimální základ a nesmí být vyšší než základ maximální. Minimální základ činí od roku 2012 5 000 Kč. Maximální základ má pravidel více. Maximální základ lze určit jako polovinu průměrné mzdy, v roce 2014 polovina činí 12 971 Kč nebo z určeného či vypočteného vyměřovacího základu určeného na základě podaných Přehledu o příjmech a výdajích. (Pilátová, 2014, s. 248)

Zálohy

Fyzická osoba podnikatel platí pojistné pomocí záloh a doplatků. Hodnota zálohy se počítá z měsíčního vyměřovacího základu ve výši 29,2% - 28% připadá na důchodové pojištění, 1,2% na státní politiku zaměstnanost. (Pilátová, 2014, s. 242).

Zálohy se platí každý měsíc, přičemž záloha za daný měsíc je placena od 1. do 20. dne měsíce následujícího. V průběhu tohoto období je možné platit zálohy postupně v několika splátkách. Lze zaplatit zálohy i dopředu, ale musí to být nahlášeno na příslušné OSSZ. Při zaplacení vyšší částky se má za to, že OSVČ si sama zvýšila vyměřovací základ pro tuto zálohu. (Pilátová, 2014, s. 245)

2.2.2 Zdravotní pojištění

OSVČ jsou plátcí pojistného. Za OSVČ se považují osoby, které mají příjmy ze samostatné výdělečné činnosti dle §7 ZDP. Při posuzování zda se jedná o OSVČ není brána v potaz výše příjmů, soustavnost, způsob zdanění ani skutečnost jestli daná OSVČ podává daňové přiznání. (Pilátová, 2014, s. 260)

Zdravotní pojistné je hrazeno formou záloh a doplatku, které si OSVČ sama vypočte. Pojistné činí 13,5% z vyměřovacího základu. Procentní sazba vyměřovacího základu v současnosti je 50%. Vyměřovací základ se vypočte jako rozdíl mezi příjmy a výdaji potřebnými na dosažení, zajištění a udržení. (Pilátová, 2014, s. 264-265)

Minimální vyměřovací základ byl stanoven na 12 násobek poloviny průměrné měsíční mzdy roku, který o dva roky předchází tomu, za který je vyměřovací základ stanoven. Minimální vyměřovací základ neplatí pro OSVČ, za které je plátcem pojistného i stát. (Pilátová, 2014, s. 266-268)

Maximální vyměřovací základ není od roku 2013 definován. (Pilátová, 2014, s. 269)

K výpočtu pojistného, doplatku pojistného za předchozí období a záloh na další období slouží Přehled o platbě pojistného. Tento Přehled podává OSVČ do jednoho měsíce ode dne, kdy podávala daňové přiznání. (Pilátová, 2014, s. 273)

Zálohy

OSVČ jsou povinny platit zálohy od prvního měsíce. V prvním roce si lze vybrat, v jaké výši budou placeny, jestli ve výši minimálních záloh nebo vyšších. V dalších letech se zálohy počítají dle skutečných příjmů z Přehledu o platbě pojistného, kde se vychází z měsíčního vyměřovacího základu. OSVČ, za které je plátcem pojistného i stát v prvním roce zálohy neplatí. (Pilátová, 2014, s. 272)

Záloha je splatná od prvního dne daného měsíce, za který je záloha určena do 8. dne následujícího měsíce. (Pilátová, 2014, s. 272)

Existují případy, kdy je záloha určena v nulové výši. Jedná se o případ OSVČ, která:

- byla celý měsíc nemocná (roční minimální vyměřovací základ musí být dodržen, pokud neměla nárok na výplatu nemocenského)

- byla zaměstnána a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem příjmů, minimum musí být dosaženo v obdobích, kdy není dosaženo pomocí příjmu ze zaměstnání
- nemusí dodržet minimální vyměřovací základ a nemá kladný rozdíl mezi příjmy a výdaji v Přehledu za rozhodný rok (Pilátová, 2014, s. 273)

3 DAŇOVÁ POVINNOST PRÁVNICKÉ OSOBY

3.1 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je daní, která snižuje čistý zisk, který by mohl být rozdělen mezi jednotlivé vlastníky společnosti. (Boněk, 2001, s. 38)

3.1.1 Poplatník daně

Poplatníkem daně z příjmů právnických osob se rozumí osoby, které nejsou fyzickými osobami, jsou organizační složkou státu, podílovým fondem nebo fondem obhospodařované penzijní společnosti a transformovaný fond. (Dvořáková, 2014, s. 25)

Daňovým rezidentem je taková právnická osoba, která má území České republiky své sídlo nebo místo skutečného vedení. O daňového rezidenta se jedná v případě, pokud je sídlo formálně umístěno v zahraničí a společnost zde nevykonává žádnou činnost. Daňový rezident zdaňuje veškeré své příjmy bez ohledu, zda plynou z činnosti na území České republiky nebo ze zahraničí, tito poplatníci mají neomezenou daňovou povinnost. Daňoví nerezidenti mají povinnost danit pouze příjmy ze zdrojů na území České republiky. (Dvořáková, 2014, s. 25; Jaroš, 2010, s. 10; Boeijen-Ostaszewska, 2012, s. 211)

3.1.2 Předmět daně

Předmětem daně jsou veškeré výnosy (příjmy) společnosti z veškeré její činnosti a nákladů s jejím majetkem. (Dvořáková, 2014, s. 100) Výjimku tvoří příjmy, které jsou od daně osvobozeny, zejména u subjektů, které nebyly založeny za účelem podnikání nebo příjmy, které nejsou definovány jako předmět daně.

Podle zákona o daních z příjmů existují také příjmy, které předmětem daně nejsou. Jedná se o:

- příjmy získané nabytím akcií
- zděděné nebo darované nemovité a movité věci
- příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění (Dvořáková, 2014, s. 100)

3.1.3 Osvobození od daně

Osvobozeny od daně jsou příjmy, které jsou definovány v Zákoně o daních z příjmů §19.

Jedná se o příjmy:

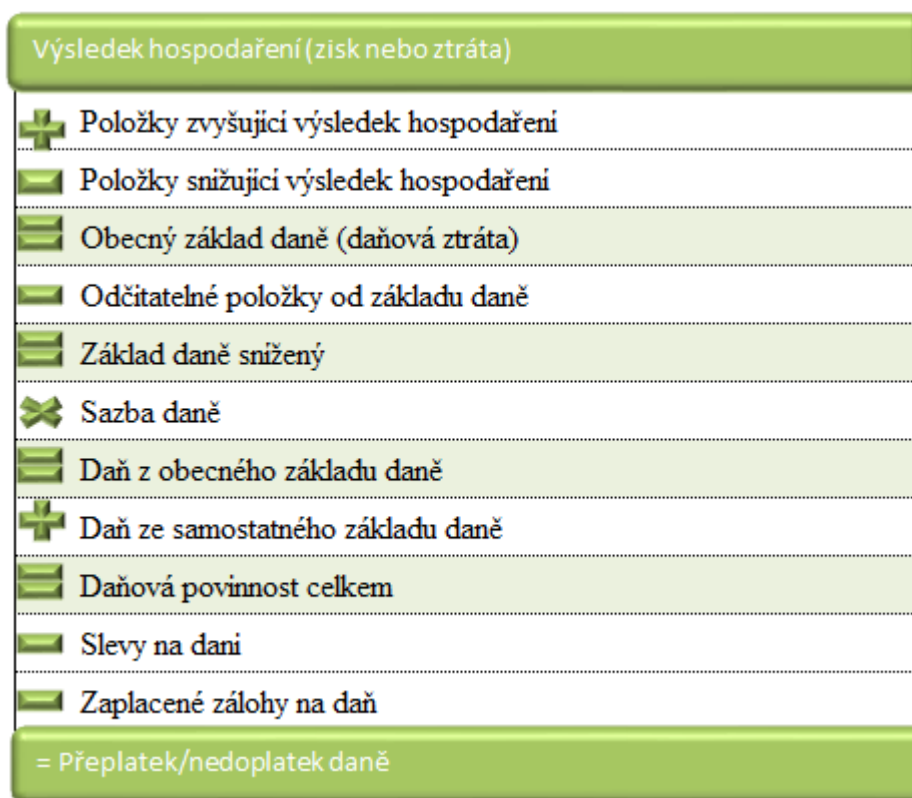
- Z členských příspěvků podle stanov, statusu, zřizovatelský či zakladatelských listin
- Za církevní úkony, výnosy kostelních sbírek, příjmy, příspěvky členů registrovaných církví a náboženských společností
- Z regulovaného nájemného za bytové jednotky, garáže, ale pouze poplatníků, kteří nevznikli za účelem vlastnictví domů nebo pro bytová družstva
- Fondů a institucí podle §19
- Loterií
- Z úroků z přeplatků vrácených správcem daně nebo orgánem správy sociálního zabezpečení (Marková, 2014, s. 22-24)

3.1.4 Základ daně

U právnických osob se při zjišťování základu daně vychází z účetnictví. Základ daně se stanovuje transformací výsledku hospodaření, který dosahuje zisku nebo ztráty. Výsledek hospodaření nesmí být ovlivněn Mezinárodními účetními standardy. Konkrétně se zjišťuje rozdíl mezi výnosy (příjmy), které nejsou od daně osvobozeny a pouze daňově účinnými náklady, dochází zde k rozdílu mezi požadavky účetnictví a daní. Tyto výnosy a náklady musí časově a věcně souviset se zdaňovacím obdobím, za které je zjišťován základ daně. (Dvořáková, 2014, s. 100-103; Jaroš, 2010, s. 15)

Transformace účetního výsledku hospodaření na základ daně se provádí prostřednictvím několika úprav:

- Položkami zvyšující účetní výsledek hospodaření (zaúčtované, ale daňově neúčinné náklady, nezaúčtované, ale zdanitelné výnosy a další neúčetní položky)
- Položkami snižující účetní výsledek hospodaření (zaúčtované výnosy, které nejsou součástí základu daně, neúčtované, ale daňově účinné náklady). (Pilařová, 2013, s. 91)

Obr. 9 Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti (Dvořáková, 2014, s. 105; vlastní zpracování)

Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Za daňově uznatelnými výdaje (náklady) se považují náklady, které jsou uvedeny v §24 ZDP. V daném zdaňovacím období lze uplatnit pouze výdaje, které nebyly uplatněny v předchozích obdobích.

Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
Daňové odpisy hmotného majetku
Zůstatková cena hmotného majetku
Členský příspěvek při splnění právních předpisů
Pojistné hrazené zaměstnavatelem na sociální zabezpečení, veřejné zdravotní pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud bylo zaplaceno do konce měsíce, který následuje po uzavření zdaňovacího období
Nájemné podle předpisů upravujících účetnictví
Cestovní náhrady včetně stravného, náklady na dopravu a ubytování
Paušální výdaje na dopravu motorovým vozidlem, pokud výdaje na dopravu nebyly uplatněny v předchozím bodě. Odečíst lze 5 000 Kč, pokud nebylo motorové vozidlo využíváno k soukromým účelům, pak se paušální částka snižuje na 80 %.

Obr. 10 Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů (Marková, s. 33-39; vlastní zpracování)

Za daňově neuznatelné náklady jsou považovány náklady (výdaje) uvedeny v §25. Jedná se zejména o:

- Vyplacené podíly na zisku
- Výdaje nad limity stanovené Zákonem o dani z příjmů nebo zvláštními předpisy
- Technické zhodnocení
- Výdaje na reprezentaci (Marková, 2014, s. 40-41)

Položky odčitatelné od základu daně

Základ daně lze upravit odčitatelnými položkami, mezi něž patří daňová ztráta a odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání. Úprava základu daně odčitatelnou položku se provádí odečtením od odčitatelné položky od základu daně. (Marková, 2014, s. 47)

Daňové ztráty dosáhne podnik, pokud při transformaci výsledku hospodaření na základ daně bylo pomocí položek snižujících základ daně dosaženo záporných hodnot. V takovém případě lze odečíst daňovou ztrátu pouze do výše základu daně. Daňovou ztrátu lze uplatnit v pěti po sobě jdoucích obdobích, při opakovaném dosažení daňové ztráty není dáno, v jakém pořadí lze ztráty uplatňovat. (Dvořáková, 2014, s. 123-126)

Položky snižující základ daně

Základ daně, který je upraven o odčitatelné položky lze snížit o položky snižující základ daně. Bezúplatné plnění lze odečíst od takto upraveného základu daně při dodržení podmínek, které stanovuje Zákon o daních z příjmů. Pokud je osoba, která obdržela bezúplatné plnění spojena s jeho prospěchem při neposkytnutí odpovídajícího protiplnění, nemůže být takové bezúplatné plnění zahrnuto do položek snižující základ daně. Možnost odpočtu bezúplatného plnění lze uplatnit v případě, že jeho hodnota je vyšší než 2 000 Kč avšak maximální výše je 10% základu daně sníženého o odčitatelné položky. Uplatnit odečet bezúplatného plnění lze pouze na základě na základě dokladu, který musí obsahovat identifikaci příjemce, hodnotu a předmět bezúplatného plnění, účel a datum. (Marková, 2014, s. 25; Dvořáková, 2014, s. 109)

3.1.5 Slevy na dani

Fyzické i právnické osoby mají nárok na slevu na dani při zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Na osoby s těžkým zdravotním postižením lze uplatnit slevu 60 000 Kč ročně, na ostatní osoby se zdravotním postižením 18 000 Kč ročně. Výše slevy se určuje pomocí poměrné části, výše pracovního úvazku daných osob. Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se vypočítá jako podíl celkových odpracovaných hodin ku celkovému časovému fondu daného zdaňovacího období. (Dvořáková, 2014, s. 135)

3.1.6 Srážková daň z podílu na zisku

Vyplacené podíly na zisku jsou zdaněny srážkovou daní. Sazba daně činí 15%. U vyplacených podílů se neuvažuje rozdíl, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu. Srážková daň je konečná a proto ji společník neuvádí ve svém daňovém přiznání ani mu nevzniká povinnost z titulu podílu na zisku daňové přiznání podávat. Za odvedení daně je odpovědná společnost a v případě chyby, je chyba vymáhána správcem daně u společnosti, nikoli u společníka. (Běhounek, 2014, s. 102-104)

4 ZMĚNA LEGISLATIVY U SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM

V roce 2014 došlo k významným změnám v legislativní úpravě možnosti založení společnosti s ručením omezeným (dále s. r.o.). Zrušením obchodního zákoníku došlo k rozdělení právních úprav z části do Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. a zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, zkráceně Zákon o obchodních korporacích. Občanský zákoník pojednává o právnických osobách v obecné rovině, k upřesnění pravidel slouží Zákon o obchodních korporacích. (Josková, 2014, s. 12-13)

Důsledkem této změny je zrušení povinnosti minimální výše základního kapitálu u s. r.o., ta byla snížena z původní hranice 200 000 Kč na symbolickou 1 Kč v případě jednoho společníka. Z tohoto hlediska se zjednodušilo dosažení na tuto právní formu podnikání. Smysl vysokého základního kapitálu stejně pozbyl dříve nebo později smysl. Jeho složení bylo nutné při zápisu společnosti, ale poté již nebylo řečeno, co se se základním kapitálem má dít dál. V praxi to znamenalo, že základní kapitál byl investován nebo mohl být i jednoduše spotřebován, nebyl však žádnou zárukou, že daná společnost tyto prostředky má v likvidní formě.

Základní vklad při založení společnosti může být formy peněžité i nepeněžité. Podle staré právní úpravy bylo třeba pro ocenění nepeněžitého vkladu znalece, který byl určen soudem. V nové úpravě si znalce vybírají společníci nebo může být vypracován přímo jednatelem společnosti.

Velkou výhodou podnikání jako právnická osoba s. r.o. je oddělení soukromého majetku od majetku obchodního. V praxi to ovšem neznamená, že by osobní majetek byl zcela ochráněn. Ale pro zásah do soukromého majetku by musel být prokázán úmysl podnikatele, že nejednal jako správný hospodář. Je-li tedy prokázáno, že úpadku společnosti šlo zabránit, může být zasáhnuto i do soukromého majetku. Možnost vymáhání škody v případě prokázání špatného úmyslu bylo i v úpravě předchozí.

Od roku 2014 není nutné udržovat v rámci právnické osoby zákonný rezervní fond, takže pravidla pro vyplácení dividend společnosti jsou značně benevolentnější. Stále ale platí, že společnost musí mít dostatek financí pro fungování.

Na základě těchto změn může docházet u fyzických osob k úvahám, zda se jim vyplatí podnikat jako právnická osoba. V této bakalářské práci není uvažována administrativní

náročnost takové společnosti, ale pouze hledisko daňové – jak se při změně právní formy, změní jeho daňová povinnost. (Běhounek, 2014; Knoblochová, 2013; Ministerstvo spravedlnosti, © 2014)

4.1 Metodika výpočtu zdanění jednatele a společníka

Cílem této bakalářské práce je zjistit daňové zatížení poplatník při volbě formy podnikání jako fyzická nebo právnická osoba. Na první pohled se srovnání daňové zátěže může zdát jasné, jelikož daň z příjmů fyzických osob činí 15% a právnických 19%. Zde hraje velkou roli i druhotný výdaj u příjmů (výnosů) a to zdravotní a sociální pojištění. Některá literatura jej uvádí jako druh daně. Proto bude vždy uvažováno o optimalizaci čistě daňové a optimalizaci daňové + odvody sociální a zdravotního pojištění.

Princip zdanění právnické a fyzické osoby je stejný, na konci roku proběhne účetní závěrka nebo si podnikatel uzavře svoji daňovou evidenci. Na základě výsledků z loňského roku odvede daň. U fyzické osoby ještě zdravotní a sociální pojištění podle zákonných lhůt.

Při zvolení formy podnikání jako společnosti s ručením omezeným ale existuje více možností, jak daňově optimalizovat minimálně příjem podnikatele. Spolupráce s vlastní společností může probíhat několika způsoby.

4.1.1 Zdanění jednatele

V případě zdanění jednatele existují dvě možnosti. První možností je pracovněprávní vztah, který bude daněn podle §6 jako příjem ze závislé činnosti a bude z něj odvedeno sociální a zdravotní pojištění zaměstnance i zaměstnavatele jako u každého jiného zaměstnance. Zde musí být dodržena podmínka, že pracovněprávní vztah musí být uzavřen na jinou činnost, než která vyplývá z funkce jednatele.

Jednatel může pro společnost pracovat i pouze v pozici jednatele. U této možnosti je důležité hlídat hranici 2 500Kč/měsíčně pro odvody sociálního zabezpečení. Pokud bude odměna vyplácena v hodnotě nižší než daná částka, nebude jednatel účasten na sociálním pojištění. Pokud bude odměna vyplácena jednorázově ve vyšší částce než je 2 500Kč, bude i jednatel účasten na sociálním pojištění.

Zdravotní pojištění je odváděno vždy a to v minimální výši. Pokud jednatel není nikde zaměstnán a nemá jiné příjmy, odvádí za sebe sám zdravotní pojištění z minimální mzdy jako osoba bez zdanitelných příjmů. (Hnátek, 2015, s. 15-19)

4.1.2 Zdanění společníka

Odměna společníkovi může mít dvě podoby. V prvním případě je uzavřen pracovněprávní vztah jako u jednatele a společník z ní odvádí daň jako ze závislé činnosti a plné pojistné, včetně zaměstnavatele.

Z tohoto důvodu se tato forma spolupráce nevyplatí a je v praxi řešena vyplacením podílu na zisku, které je zatíženo srážkovou daní 15%. Fakticky je ale zdanění vyšší, protože je nutno toto zdanění celkově přepočítat, zdanění takového podílu je 31,15%.

V případě vyplacení podílu na zisku není za společníka hrazeno sociální ani zdravotní pojištění a z tohoto důvodu bude muset řešit zdravotní pojištění jako osoba bez zdanitelných příjmů, v případě, že nemá další příjem, který by minimální pojistné pokryl. Sociální pojištění povinné v tomto případě není, ale je třeba mít na vědomí, že součástí sociálního pojištění je důchodové pojištění a nemocenské pojištění. (Hnátek, 2015, s. 32-35)

Tab. 1 Převod zdanění (Hnátek, 2015, s. 48; vlastní zpracování)

Právnícká osoba	Zisk	100%
	sazba daně	19%
	Zisk po zdanění	81%
Fyzická osoba	Zisk	81%
	sazba daně	15%
Daň po dvojitém zdanění	Přepočtená sazba	12,15%
	Zůstatek zisku	68,85%
	Daňová povinnost	31,15%

Při optimalizaci zdanění lze uvažovat s možností, že jedna osoba je jednatelem i společníkem společnosti.

U modelování zdanění právnické osoby není plánováno zanechání kapitálu ve společnosti kvůli co největšímu připodobnění principu fungování fyzické osoby.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 HISTORIE

Pan Kolečník je živnostník, který podniká v oblasti služeb, konkrétně vzdělávání v oblasti výuky cizích jazyků. Sice by se mohlo zdát, že trh s výukou cizích jazyků je přesycen, ale opak je pravdou. Kvalitní jazyková škola si najde klientelu kdekoli. V roce 2008 začal studovat pan Kolečník anglický jazyk na Masarykově univerzitě v Brně. Během studia doučoval spolužáky a žáky středních škol. Jelikož hovoří i německy, rozšířil své služby na dva jazyky. O rok později se přihlásil na stáž do firmy jako lektor jazyků, kde uspěl.

Díky této stáži si postupně vybudoval jméno a začal s pravidelnou výukou ve firmách, kde vedl jak dlouhodobé kurzy, tak i individuální školení.

V roce 2010 si založil vlastní obchodní značku a začal spojovat soukromou i firemní výuku dohromady. Jeho kapacity byly ale již zcela naplněny, proto si přibral prvního zaměstnance na dohodu o provedení práce a pronajal si kancelář.

Rok 2013 byl přelomový, protože došlo k velkému rozšíření firmy, se kterým vyvstala i otázka, jestli lze firmu nějak daňově optimalizovat. Od roku 2013 má sedm zaměstnanců na dohodu o provedení práce. Výuka probíhá denně (včetně víkendů) v několika kurzech a individuálních lekcích. Za rok 2014 prošlo jazykovou školou odhadem 800 studentů.

Do budoucna by pan Kolečník rád rozšířil nabídku jazyků ze stávajících šesti (angličtina, němčina, francouzština, španělština, italština, ruština) na minimálně 10. V roce 2015 se bude otevírat první kurz čínštiny ve dvou skupinách. Ve velké konkurenci jazykových škol se chce pan Kolečník odlišit nabídkou exotických jazyků, rozšířit své portfolio a nalákat náročnější klienty.

6 VÝCHOZÍ DATA PRO ANALÝZU

Daňová povinnost bude určena za rok 2014. V roce 2014 měl pan Kolečník příjmy z podnikání 903 200 Kč. Veškeré příjmy jsou tvořeny výnosy za služby z výuky jazyků. Dále má příjmy z dohody o provedení práce v hodnotě 96 000 Kč. V průběhu roku prodal pan Kolečník svůj starý osobní automobil v hodnotě 10 000 Kč a značkový notebook v hodnotě 20 000 Kč.

Největší část výdajů pana Kolečníka tvoří mzdy. Brigádníci pracující na dohodu o provedení práce a mají hrubou hodinovou sazbu 90 Kč/hod. Nikdo z nich nepřekračuje hranici 10 000 Kč za měsíc, proto nevznikají žádné dodatečné náklady spojené se mzdami.

Výuka jazykové školy pana Kolečníka probíhá ve dvou menších kancelářích, kde se střídají jednotlivé lekce. Za obě kanceláře platí měsíčně 7 500 Kč. Firemní výuka neprobíhá v kancelářích pana Kolečníka, ale ve firmách klientů.

K podnikání využívá osobní automobil Škoda Octavia 1.9 TDI, za kterou platí silniční daň. Tento automobil patří fyzické osobě pana Kolečníka, není zahrnut do obchodního majetku. Za rok 2014 najel služebně 4 891 km, což podle spotřeby a při započtení amortizace činí náklad 27 632 Kč.

V současné době je pan Kolečník ženatý a má 3 děti. Amálce je 5 let a od září 2014 je předškoláčkou. Karolína, které jsou tři roky, od září začala navštěvovat mateřskou školu. Tyto děti má z předchozího manželství, ale byly mu svěřeny do péče a bydlí s ním ve společné domácnosti. Nejmladšímu Honzovi je rok. Manželka pana Kolečníka je na mateřské dovolené, při které si přivydělává jako úvěrová poradkyně, její roční příjmy jsou 65 000 Kč, z důvodu vysokých příjmů neuvažují manželé o přerozdělení příjmů na spolupracující osobu. Za školku Amálky a Karolíny platí manželé 500 Kč za osobu měsíčně. V této částce je pouze platba za školu, nikoli stravné.

V roce 2012 koupili manželé Kolečníkovi rodinný dům v hodnotě 4 250 000 Kč. 250 000 Kč měli našetřeno, takže hypotéka nebyla 100%. Úroky v roce z hypotečního úvěru činily 167 563 Kč. Součástí domu je i nebytová jednotka v jeho přízemí, kterou pan Kolečník pronajímá, je zde malý obchod potravin. Obchod má vlastní plynoměr a elektroměr, takže nájemník platí pouze nájemné a po domluvě s panem Kolečníkem část vodného a stočného. Měsíčně tedy pan Kolečník dostane 10 000 Kč. Nemovitost se nachází na obecním pozemku. V roce 2016 se plánuje prodej pozemků za symbolickou cenu.

V rámci soukromého pojištění si poplatník platí životní pojištění v hodnotě 4 500 Kč za rok. Dále chodí dvakrát ročně darovat krev a je přihlášen do programu pro dárce kostní dřeně.

V daňové optimalizaci je největší pozornost věnována dani z příjmů a platbám sociálního pojistného, jelikož je taktéž velkou zátěží poplatníka.

6.1 Daň z příjmů - fyzická osoba

Pan Kolejník podniká na základě živnostenského oprávnění podle Zákona o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb. U zdanění fyzické osoby je, podle Zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. §35ba, možné uplatnit slevy na dani, které snižují výslednou daňovou povinnost. V případě, že poplatník vyživuje dítě, které s ním sdílí společnou domácnost, může si daňovou povinnost snížit o daňové zvýhodnění. V případě pana Kolejníka se jedná o následující:

Tab. 2 Přehled slev na dani (vlastní zpracování)

Sleva	
Poplatník	X
držitel ZTP/P	-
manželka/manžel	X
držitel ZTP/P	-
základní sleva na invaliditu	-
rozšíření sleva na invaliditu	-
Student	-
umístění dítěte	X
Daňové zvýhodnění:	
Děti	X
počet dětí	3

Poplatník pracuje na dohodu o provedení práce. Mzda nepřesahuje výši 10 000 Kč, takže z této mzdy neplýnou povinné odvody sociálního pojistného. Měsíčně si na tuto dohodu vydělá 8 000 Kč, které v ročním úhrnu tvoří 96 000 Kč, což se rovná dílčímu základu daně podle §6.

S nájmem části nemovitosti, nemá poplatník žádné výdaje. Podle Zákona o daních z příjmů §9 odst. 4 může poplatník uplatnit výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů v hodnotě 30%. Při uplatnění výdajového procenta u §9 odst. 4 ztrácí poplatník nárok na slevy na dani podle §35ba odst. 1 písm. b).

Tab. 3 Dílčí základ daně podle §9
(vlastní zpracování)

Příjmy podle § 9		v Kč
Příjmy		120 000
Výdajové %		30%
Výdaje		36 000
Dílčí základ daně § 9		84 000

V roce 2014 prodal osobní automobil. Na tento prodej byla sepsána řádná kupní smlouva. Za prodaný osobní automobil dostal pan Kolečník 10 000 Kč. Tato částka bude osvobozena od daně podle § 4 odst. 1 c). Poplatník vlastnil automobil déle než jeden rok, proto byla splněna podmínka pro osvobození. Značkový notebook bude zdaněn podle §10.

Nezdanitelná část základu daně je definována v §15. Hodnoty nezdanitelné části se odečítají od základu daně.

Poplatník platí na úrocích hypotečního úvěru 167 563 Kč. Rodinný dům má rozlohu 200 m², nebytová jednotka sloužící k nájmu má velikost 32 m². Z tohoto důvodu nemůže poplatník uplatnit celou částku zaplacených úroků. Podle §15 odst. 3 může uplatit pouze poměrnou část těchto úroků.

Celková rozloha rodinného domu: 200 m²

Rozloha nebytové jednotky: 32 m²

Rozloha, kterou lze uplatnit na úroky nezdanitelné části základu daně: 168 m²

Výpočet nezdanitelné části základu daně podle §15 odst. 3:

$$\frac{167\,563}{200} \times 168 = 140\,753 \text{ Kč.}$$

Poplatník daruje pravidelně dvakrát ročně krev. Odběr krve je považován za bezúplatné plnění na zdravotnické účely podle §15 odst. 1. Hodnota jednoho odběru je oceněna částkou 2 000 Kč, z tohoto důvodu si může ročně odečíst 4 000 Kč.

Úhrn příspěvků na životní pojištění lze podle §15 odst. 6 uplatnit do výše 12 000 Kč. Pan Kolečník ročně přispívá 4 500 Kč, takže si může uplatnit částku v plné výši.

Tab. 4 Nezdanitelné části základu daně (vlastní zpracování)

Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)	4 000
Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	140 753
Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)	0
Odst. 6 zákona (životní pojištění)	4 500
Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)	0
Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)	0
Souhrn nezdanitelných částí základu daně	149 253

6.1.1 Výdaje uplatněné procentem z příjmů

Jelikož podniká na základě živnostenského oprávnění, může uplatňovat 60% z příjmu jako výdaj podle Zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. § 7 odst. 7 b). Od roku 2013 při tomto uplatňování výdajů nelze uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti. Proto tato varianta nemusí být pro všechny živnostníky výhodná. Jednou z možností, jak tuto situaci řešit, je převést děti na manželku, která sama podniká. Paní Kolejníková by ale mohla uplatnit pouze jedno dítě, jelikož další dvě má poplatník z předchozího manželství a navíc by přišli o slevu na manželku. Navíc paní Kolejníková sama uplatňuje výdaje procentem z příjmů, jelikož náklady z podnikání má minimální. Z tohoto důvodu uvažujeme pouze daňovou optimalizaci daně z příjmů pouze u pana Kolejníka.

$$\text{příjmy podle §7} \times 60\% = \text{výdaje}$$

$$\text{příjmy} - \text{výdaje} = \text{dílčí základ daně podle §7}$$

Podle vzorce bylo spočítáno, že dílčí základ daně podle §7 tvoří při užití výdajů procentem z příjmů 361 280 Kč.

Tab. 5 Dílčí základ daně podle § 7

(vlastní zpracování)

Příjmy podle § 7		v Kč
Příjmy		903 200
Výdajové %		60%
Výdaje		541 920
Dílčí základ daně § 7		361 280

Pro výslednou daňovou povinnost je potřeba nejprve zjistit základ daně. Ten je tvořen dílčími základy daně. V případě pana Kolejníka je to součet dílčích základů daně podle §6, §7, §9 a §10. Součet dílčích základů daně činí 561 280 Kč, po zaokrouhlení na celé sto koruny nahoru je základ daně tedy je 561 300 Kč. Od základu daně se odečtou nezdanitelné části základu daně, v tomto případě v hodnotě 149 253 Kč. Po vynásobení sazbou daně

vyjde daňová povinnost 61 807 Kč. Jelikož jsou výdaje uplatněny procentem z příjmů, může se uplatnit pouze sleva na poplatníka a sleva za umístění dítěte. Úhrn slev činí 30 840 Kč. Po odečtení vychází výsledná daňová povinnost v hodnotě 30 967 Kč.

Tab. 6 Výpočet daně z příjmů fyzických osob (vlastní zpracování)

Daň z příjmu fyzických osob		v Kč
Dílčí základ daně dle §6		96 000
Dílčí základ daně dle §7		361 280
Dílčí základ daně dle §8		0
Dílčí základ daně dle §9		84 000
Dílčí základ daně dle §10		20 000
Základ daně		561 300
Nezdanitelné části základu daně		149 253
sazba daně		15%
Daň		61 807
Slevy na dani	Počet měsíců	Sleva
písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840
písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	0	0
písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	0	6 000
Úhrn slev na dani podle §35, §35a, §35b a §35 ba zákona		30 840
Daňová povinnost		30 967
Daňové zvýhodnění na dítě	0	0
Daňová povinnost		30 967

Sociální pojištění

Sociální pojištění je důležitou součástí odvodů. Při výpočtu se vychází z dílčího základu daně podle §7, ze kterého se počítá vyměřovací základ.

U poplatníka činí DZD podle §7 361 280 Kč. Vyměřovací základ je 50% z DZD podle §7.

$$361\,280 \times 50\% = 180\,640 \text{ Kč}$$

Hodnota zdravotního pojištění činí pro osoby samostatně výdělečně činné 13,5%. Výsledné zdravotní pojištění se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

$$180\,640 \times 13,5\% = 24\,387 \text{ Kč.}$$

Sazba sociálního pojištění je 29,2%. Výsledné odvody sociálního pojištění se zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru. V této sazbě není zahrnuto nemocenské pojištění, které je pro osoby samostatně výdělečně činné dobrovolné.

$$180\,640 \times 29,2\% = 52\,747 \text{ Kč}$$

Nemocenské pojištění činí 2,3% z vyměřovacího základu. Pokud by pak Kolejník chtěl být účasten na nemocenském pojištění, musel by se k němu předem přihlásit. U nemocenského pojištění je nevýhodou, že ze zákona je vypláceno až od 15. dne nemoci, tudíž v případě nemoci, by byl pan Kolejník prvních 14 dní bez příjmů.

Začátkem roku 2015 byl pan Kolejník na 30 dní v pracovní neschopnosti. Jelikož si neplatil nemocenské pojištění v roce 2014, neměl nárok na vyplacení nemocenského. V případě, že by účasten byl, měl by nárok na nemocenské ve výši 268 Kč/denně a musel by měsíčně zaplatit 347 Kč.

*Tab. 7 Výpočet platby nemocenského pojištění
(vlastní zpracování)*

Výpočet platby nemocenského pojištění		v Kč
Určený roční vyměřovací základ		180 640
Počet měsíců		12
Měsíční vyměřovací základ NP		15 053
Sazba NP		2,3%
Platba NP		347

Základem pro výpočet denní dávky nemocenského je vyměřovací základ. Rozhodné období činí jeden rok. Denní vyměřovací základ se vypočte jako podíl vyměřovacího základu a rozhodného období (365 dní). Denní vyměřovací základ (DVZ) se postupně redukuje. Pan Kolejník má DVZ 494,9 Kč., proto se jej týká pouze první redukční hranice, která započítává 90%. Po uplatnění této hranice je redukován DVZ 446 Kč. Z tohoto základu by dostal pan Kolejník 268 Kč denně.

*Tab. 8 Výpočet denní dávky nemocenského
(vlastní zpracování)*

Výpočet denní dávky nemocenského		v Kč
Vyměřovací základ pro výpočet dávky		180 640
Denní vyměřovací základ		494,9
Redukce do 888 Kč ve výši 90%		445,4
Redukovaný vyměřovací základ		446,0
60% z redukováného denního VZ		268

V roce 2014 by poplatník zaplatil na nemocenském pojištění 4 164 Kč.

$$347 \times 12 \text{ měsíců} = 4\,164 \text{ Kč}$$

Na nemocenském v případě nemoci, která trvala 30 dní, by dostal nemocenské ve výši 4 020 Kč.

$$268 \times 15 \text{ dní} = 4\,020 \text{ Kč}$$

V tomto případě se platba nemocenského nevyplatí a doporučuje se u osvč zajistit proti výpadku příjmů v nemoci prostřednictvím komerčních pojištění.

6.1.2 Výdaje z daňové evidence

Pokud se poplatník rozhodne vést daňovou evidenci, vede ji podle Zákona o daních z příjmů č.586/1992 Sb. §7b. Součástí daňové evidence jsou údaje o příjmech a výdajích a údaje o majetku a dlužích. V případně uplatnění výdajů z daňové evidence se jedná o uplatnění výdajů, které byly skutečně vynaloženy. Tyto výdaje se pak třídí na výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů neboli daňově účinné §24 a daňově neúčinné podle §25.

Tab. 9 Vynaložené výdaje (vlastní zpracování)

Výdaje	v Kč
Pronájem kanceláře	90 000
Mzda brigádníci	240 000
Propagace (web, inzerce)	5 635
Telefonní služby	8 988
Cestovné	27 631
Ostatní (provoz)	4 895
Celkem	377 149

Při uplatnění výdajů procentem z příjmů (ať u příjmy ze samostatné výdělečné činnosti nebo nájmu nemovitosti) nemůže poplatník podle §35ca využít slevy na manželku a daňové zvýhodnění na děti. V případě výdajů z daňové evidence tato omezení neplatí. Poplatníkovi se zvýšil dílčí základ daně podle §9 z 84 000 Kč na 120 000Kč, jelikož s nájmem nebytových prostor nemá žádné další výdaje a uplatnit je procentem nechce, aby mohl využít slevy a daňového zvýhodnění.

Tab. 10 Výpočet daně z příjmů FO – pan Kolečník (vlastní zpracování)

Daň z příjmu fyzických osob		v Kč
Dílčí základ daně dle §6		96 000
Dílčí základ daně dle §7		526 051
Dílčí základ daně dle §8		0
Dílčí základ daně dle §9		120 000
Dílčí základ daně dle §10		20 000
Základ daně		762 100
Nezdanitelné části základu daně		149 253
sazba daně		15%
Daň		91 927
Slevy na dani	Počet měsíců	Sleva
písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840
písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	0	24 840
písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	0	6 000
Úhrn slev na dani podle §35, §35a, §35b a §35 ba zákona		55 680
Daňová povinnost		36 247
Daňové zvýhodnění na dítě		3 40 212
Výsledná daňová povinnost		-3 965

U této možnosti by vyšel daňový bonus ve výši 3 965 Kč.

Paní Kolečníková je na mateřské dovolené. Přivydělává si jako úvěrová poradkyně. Další zákonnou možností, jak daňově optimalizovat, by bylo přiznávat příjmy z nájmu v jejím daňovém priznání, protože §9 odst. 2 říká, že příjmy plynoucí ze společného jmění manželů se daní pouze u jednoho z nich. U této možnosti by ale paní Kolečníková překročila hranici 68 000 Kč pro uplatnění slevy na manželku a tato možnost by byla pro rodinu nevhodná.

Sociální pojistné

Sice u uplatnění reálných výdajů vyšla daň ve formě daňového bonusu, ale celkově nemusí být tato možnost výhodná, jelikož sociální pojistné vychází z dílčího základu daně podle §7 a na ten daňové slevy a zvýhodnění nemají vliv, takže se celkově zvýší.

U poplatníka činí DZD podle §7 526 051 Kč. Vyměřovací základ je 50% z DZD podle §7.

$$526\,051 \times 50\% = 263\,026 \text{ Kč}$$

Hodnota zdravotního pojištění činí pro osoby samostatně výdělečně činné 13,5%. Výsledné zdravotní pojištění se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

$$263\,026 \times 13,5\% = 35\,509 \text{ Kč.}$$

Sazba sociálního pojištění je 29,2%. Výsledné odvody sociálního pojištění se zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru.

$$263\,026 \times 29,2\% = 76\,804 \text{ Kč}$$

6.1.3 Shrnutí

Tab. 11 Vyhodnocení fyzická osoba (vlastní zpracování)

	Fyzická osoba	
	výdaje % z příjmů	reálné výdaje
Daňová povinnost	30 967	-3 965
Zdravotní pojištění	24 387	35 509
Sociální pojištění	52 747	76 804
Celkové odvody	108 101	108 338

V současné situaci vycházejí obě možnosti zdanění fyzické osoby skoro stejně, rozdíl činí 237 Kč. Jakmile ale nastoupí paní Kolečníková do práce a nebude se uplatňovat sleva na manželku, začne za jinak nezměněných podmínek být výrazně výhodnější varianta s výdaji uplatněnými procentem z příjmů.

6.2 Daň z příjmů – právnická osoba

U určení daně z příjmů a sociálního pojistného vyplývající ze změny právní formy, hraje důležitou roli zvolená mzda nebo možnost odměn majitele společnosti. Analýza právnické osoby je založena především na zvoleném způsobu odměny majitele firmy. Cílem jednotlivých modelů je přiblížit situaci právnické osoby k osobě fyzické. U podnikání fyzické osoby nezůstává ve „společnosti“ žádný kapitál pro další rok, proto i u podnikání právnické osoby je uvažováno, že veškerý kapitál společnosti bude vyplacen. Toto řešení je ze zákona možné, jelikož není dáno, jaká část kapitálu musí ve společnosti zůstat ať už v rámci rezervního fondu nebo nerozděleného zisku minulých let. Nejsou uvažovány administrativní náklady ani další náklady spojené s právnickou osobou, čistě daňové hledisko.

V každém modelu je připočítáno i sociální pojistné, které tvoří velkou část odvodů a některá literatura jej zahrnuje do daňové povinnosti. V případě pracovněprávního poměru jednatel ve společnosti je odváděna mzda, ze které již vyplývá nemocenské pojištění. U zaměstnanců je v případě nemoci vyplácena náhrada mzdy od 4. do 14. dne nemoci od zaměstnavatele a od 15. nemocenské podle stejného režimu jako u osvě.

Ve všech modelech byla zvolena odměna jednatele ve výši 2 499 Kč. Hodnota odměny byla v této výši zvolena záměrně, jelikož do 2 500 Kč není povinnost odvádět sociální pojištění, tudíž pan Kolečník na platbě ušetří.

Tab. 12 Výpočet odměny jednatele (vlastní zpracování)

Výpočet odměny		v Kč
Odměna		2 499
Zdravotní pojištění		337
Daň		375
Disponibilní odměna		1 787

6.2.1 Model č. 1

První model počítá se mzdou podle představ pana Kolečníka tak, aby zůstal zachován jeho životní standard. Zvolil si mzdu ve výši 30 000 Kč hrubého. V další tabulce je uveden výpočet čisté mzdy včetně odvodů zaměstnavatele. K tomuto příjmu se každý měsíc připočítá odměna jednatele ve výši 2 499 Kč hrubého.

Tab. 13 Výpočet mzdy (vlastní zpracování)

Výpočet mzdy		v Kč
Hrubá mzda		30 000
Zaměstnanec		
Sociální pojištění		1 950
Zdravotní pojištění		1 350
daň po slevě		3 960
Zaměstnavatel		
Sociální pojištění		7 500
Zdravotní pojištění		2 700
Čistá mzda		22 740

Výpočet výsledku hospodaření vychází z dat získané pro fyzickou osobu. Náklady jsou zvýšeny o mzdu pana Kolečníka. Od celkových výnosů jsou odečteny náklady a mzdové náklady pana Kolečníka, výsledkem je výsledek hospodaření před zdaněním.

Tab. 14 Výsledek hospodaření (vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření		v Kč
Výnosy		903 200
Náklady		377 149
Mzdové náklady pan Kolejník		512 388
Výsledek hospodaření před zdaněním		13 663

Daň z příjmů právnických osob vychází z výsledku hospodaření před zdaněním. Ten se transformuje na základ daně. V tomto případě se výsledek hospodaření rovná základu daně, jelikož žádné odčitatelné položky nemáme a všechny náklady jsou daňově uznatelné.

Po vynásobení základu daně sazbou daně, vychází výsledná daňová povinnost právnické osoby 2 470 Kč. Takto nízká daň je způsobena nízkým ziskem, jelikož mzdové náklady hodně ovlivnily celkové náklady společnosti.

Tab. 15 Výpočet daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)

Daň z příjmu právnických osob		v Kč
VH před zdaněním		13 663
Položky upravující VH na ZD		0
Základ daně		13 000
Položky odčitatelné od základu daně		0
Odpočet bezúplatného plnění		0
Upravený základ daně		13 000
Sazba		19%
Výsledná daňová povinnost		2 470

Po zdanění zisku zůstává ve společnosti kapitál v hodnotě 11 193 Kč. Jelikož je tento kapitál podložen finančním kapitálem, je možné jej bez problémů vyplatit. K vyplacení podílu na zisku musí být proveden zápis z valné hromady. Podíl na zisku může být vyplacen až po schválení účetní závěrky.

Tab. 16 Výpočet vyplacení zisku společnosti
(vlastní zpracování)

Vyplacení zisku		v Kč
Zisk před zdaněním		13 663
Daň		2 470
Zisk po zdanění		11 193
Srážková daň		15%
Daň z podílu		1 679
Hodnota podílu po zdanění		9 514

Při uplatnění mzdy v této výši bude daňové zatížení pana Kolejníka jako fyzické osoby následující:

Tab. 17 Výpočet daně z příjmů fyzické osoby při zvolené mzdě (vlastní zpracování)

Daň z příjmu fyzických osob		v Kč
Dílčí základ daně dle §6		608 388
Dílčí základ daně dle §7		0
Dílčí základ daně dle §8		0
Dílčí základ daně dle §9		120 000
Dílčí základ daně dle §10		20 000
Základ daně		748 400
Nezdanitelné části základu daně		149 253
sazba daně		15%
Daň		89 872
Slevy na dani	Počet měsíců	Sleva
písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840
písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	0	24 840
písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	0	6 000
Úhrn slev na dani podle §35, §35a, §35b a §35 ba zákona		55 680
Daňová povinnost		34 192
Daňové zvýhodnění na dítě	3	40 212
Výsledná daňová povinnost		-6 020

V případě zvolené mzdy může pan Kolejník uplatnit všechny slevy na dani i daňové zvýhodnění, jelikož podle §7 nemá žádné příjmy a z předchozích výpočtů vyplynulo, že v případě §9 je pro něj výhodnější výdaje procentem neuplatnit. Daňová povinnost v tomto by v tomto případě byla 34 192 Kč, ale jelikož uplatňuje daňové zvýhodnění na tři děti, tak naopak dosáhl na možnost daňového bonusu.

Sociální pojištění

Zdravotní pojištění se skládá ze zdravotního pojištění odvedeného v rámci odměny jednatele i mzdy pana Kolejníka. Započítáno je zdravotní pojištění zaměstnance i zaměstnavatele.

$$337 + 1\,350 + 2\,700 = 4\,387 \text{ Kč/měsíčně}$$

$$4\,387 \times 12 \text{ měsíců} = 52\,644 \text{ Kč}$$

Celkové odvody na zdravotním pojištění jsou 52 644 Kč.

Sociální pojištění je složeno ze dvou složek. Sociální pojištění zaměstnance a zaměstnavatele plynoucí z hrubé mzdy pana Kolejníka.

$$1\,950 + 7\,500 = 9\,450 \text{ Kč/měsíčně}$$

$$9\,450 \times 12 \text{ měsíců} = 113\,400 \text{ Kč}$$

Výsledné sociální pojištění za rok bude činit 113 400 Kč.

Tab. 18 Daňová povinnost model č.1

v Kč	Model č. 1
Daňová povinnost	-1 871
fyzické osoby	-6 020
právnícké osoby	2 470
srážková daň	1 679
Zdravotní pojištění	52 644
odměna jednatele	4 044
Zaměstnanec	16 200
zaměstnavatel	32 400
FO podnikatel	0
Sociální pojištění	113 400
Zaměstnanec	23 400
zaměstnavatel	90 000
Celkem	164 173

6.2.2 Model č. 2

Druhý model je založen na pravidelné výplatě minimální mzdy + odměny a maximální výplatě podílu ze zisku. Nevýhodou tohoto modelu jsou minimální příjmy v průběhu roku, na které by se musel pan Kolejník dopředu připravit a počítat s nimi.

Tab. 19 Výpočet mzdy (vlastní zpracování)

Výpočet mzdy		v Kč
Hrubá mzda		8 500
Zaměstnanec		
Sociální pojištění		553
Zdravotní pojištění		383
daň po slevě		0
Zaměstnavatel		
Sociální pojištění		2 125
Zdravotní pojištění		765
Čistá mzda		7 565

Za jinak nezměněných podmínek přibude panu Kolečníkovi do nákladů pouze mzda. Ve mzdových nákladech je počítáno s hrubou mzdou poplatníka, ale i odvody sociálního a zdravotního pojištění za daný rok.

Tab. 20 Výpočet výsledku hospodaření (vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření		v Kč
Výnosy		903 200
Náklady		377 149
Mzdové náklady pan Kolečník		166 668
Výsledek hospodaření před zdaněním		359 383

Kvůli nízkým nákladům bude výsledek hospodaření vysoký. Z tohoto důvodu i zdanění právnické osoby bude vyšší než v předchozím případě.

Tab. 21 Výpočet daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)

Daň z příjmu právnických osob		v Kč
VH před zdaněním		359 383
Položky upravující VH na ZD		0
Základ daně		359 000
Položky odčitatelné od základu daně		0
Odpočet bezúplatného plnění		0
Upravený základ daně		359 000
Sazba		0
Výsledná daňová povinnost		68 210

Z důvodu zvolené nízké mzdy, bude méně nákladů a tím pádem vyšší výsledek hospodaření. Po zdanění může být tento kapitál vyplacen. V případě tohoto modelu by si pan Koleč-

ník mohl vyplatit až 297 173 Kč. Výplatu podílu by mu společnost zdanila srážkovou daní, která je konečná a v daňovém přiznání se neuvádí. Vyplatit by si tedy mohl 247 497 Kč, čímž by dorovnal chybějící příjem z průběhu roku.

Tab. 22 Výpočet vyplacení podílu na zisku (vlastní zpracování)

Vyplacení zisku	v Kč
Zisk před zdaněním	359 383
Daň	68 210
Zisk po zdanění	291 173
Srážková daň	15%
Daň z podílu	43 676
Hodnota podílu po zdanění	247 497

Minimální mzda má pro pana Kolečníka další výhodu. Nízké zdanění fyzické osoby. Daňovou povinnost mu pokryjí slevy na poplatníka a manželku. Jelikož daňové zvýhodnění na děti přechází do daňového bonusu, tak zvýhodnění mu bude v plné výši vráceno.

Tab. 23 Výpočet daně z příjmů fyzické osoby při minimální mzdě (vlastní zpracování)

Daň z příjmu fyzických osob		v Kč
Dílčí základ daně dle §6		262 668
Dílčí základ daně dle §7		0
Dílčí základ daně dle §8		0
Dílčí základ daně dle §9		120 000
Dílčí základ daně dle §10		20 000
Základ daně		402 700
Nezdanitelné části základu daně		149 253
sazba daně		15%
Daň		38 017
Slevy na dani		Počet měsíců Sleva
písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840
písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		0 24 840
písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		0 6 000
Úhrn slev na dani podle §35, §35a, §35b a §35 ba zákona		55 680
Daňová povinnost		0
Daňové zvýhodnění na dítě		3 40 212
Výsledná daňová povinnost		-40 212

Sociální pojistné

Hodnota zdravotního pojištění vychází z kompletní povinnosti poplatníka – ze mzdy zaměstnavatelské, zaměstnavatelské a odměn.

$$337 + 383 + 765 = 1\,485 \text{ Kč/měsíčně}$$

$$1\,485 \times 12 \text{ měsíců} = 17\,820 \text{ Kč}$$

Výsledné zdravotní pojištění za rok bude činit 17 820 Kč.

U sociálního pojištění se opět podařilo ušetřit na odměně jednatele. Z tohoto důvodu se bude počítat pouze sociální pojištění pouze ze mzdy.

$$553 + 2\,125 = 2\,678 \text{ Kč/měsíčně}$$

$$2\,678 \times 12 \text{ měsíců} = 32\,136 \text{ Kč}$$

Roční sociální pojištění bude 32 136 Kč.

Tab. 24 Daňová povinnost model č. 2

v Kč Model č. 2	
Daňová povinnost	71 074
fyzické osoby	-40 212
právnícké osoby	68 210
srážková daň	43 676
Zdravotní pojištění	17 820
odměna jednatele	4 044
Zaměstnanec	4 596
zaměstnavatel	9 180
FO podnikatel	0
Sociální pojištění	32 136
Zaměstnanec	6 636
zaměstnavatel	25 500
Celkem	121 630

6.2.3 Model č. 3

Třetí model je založen na kombinaci minimální mzdy + odměny a vedlejší činnosti při živnostenském oprávnění. Část firem, které jsou klienty pana Kolečníka, by fakturoval místo na právnickou osobu na fyzickou. Pokud při podnikání na vedlejší činnost není dosaženo rozhodné částky, nemusí OSVČ platit sociální pojištění, čeho by se v tomto případě využilo.

Nevýhodou této varianty je ovšem stejný kámen úrazu jako při výpočtu daně z příjmů fyzických osob – v případě uplatnění výdajů procentem z příjmů nelze uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti, proto se v tomto modelu nebudou uplatňovat žádné výdaje. Výpočet minimální mzdy je stejný jako v předchozím modelu.

Tab. 25 Výpočet mzdy (vlastní zpracování)

Výpočet mzdy		v Kč
Hrubá mzda		8 500
Zaměstnanec		
Sociální pojištění		553
Zdravotní pojištění		383
daň po slevě		0
Zaměstnavatel		
Sociální pojištění		2 125
Zdravotní pojištění		765
Čistá mzda		7 565

Výsledek hospodaření se liší. Část příjmů byla přenesena na fyzickou osobu. Hodnota těchto příjmů nebyla náhodná. Při vedlejší činnosti může OSVČ ušetřit na sociálním pojištění, pokud nepřesáhne rozhodnout částku 62 261 Kč. Rozhodná částka vychází z dílčího základu daně podle §7. Z tohoto vychází, že byly odebrány příjmy v hodnotě 155 000Kč.

Tab. 26 Výsledek hospodaření (vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření		v Kč
Výnosy		748 200
Náklady		377 149
Mzdové náklady pan Kolečník		166 668
Výsledek hospodaření před zdaněním		204 383

Výsledek hospodaření je nižší než v předchozím případě, jelikož část výnosů byla odejmuta.

Tab. 27 Výpočet daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)

Daň z příjmu právnických osob		v Kč
VH před zdaněním		204 383
Položky upravující VH na ZD		0
Základ daně		204 000
Položky odčitatelné od základu daně		0
Odpočet bezúplatného plnění		0
Upravený základ daně		204 000
Sazba		0
Výsledná daňová povinnost		38 760

Zisk po zdanění činí 165 623 Kč. Po schválení výplaty podílu valnou hromadou může být podíl na zisku vyplacen. U modelu tři v hodnotě 147 667 Kč po zdanění srážkovou daní.

Tab. 28 Výpočet vyplacení podílu na zisku (vlastní zpracování)

Vyplacení zisku		v Kč
Zisk před zdaněním		204 383
Daň		38 760
Zisk po zdanění		165 623
Srážková daň		15%
Daň z podílu		24 843
Hodnota podílu po zdanění		140 780

Výpočet dílčího základu daně podle §7:

$$\text{Příjmy} \times 60\% = \text{Výdaje}$$

$$155\,000 \times 60\% = 93\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Příjmy} - \text{výdaje} = \text{DZD §7}$$

$$155\,000 - 93\,000 = 62\,000 \text{ Kč}$$

Tab. 29 Daň z příjmu fyzické osoby (vlastní zpracování)

Daň z příjmu fyzických osob		v Kč
Dílčí základ daně dle §6		262 668
Dílčí základ daně dle §7		62 000
Dílčí základ daně dle §8		0
Dílčí základ daně dle §9		84 000
Dílčí základ daně dle §10		20 000
Základ daně		428 700
Nezdanitelné části základu daně		149 253
sazba daně		15%
Daň		41 917
Slevy na dani		Počet měsíců Sleva
písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840
písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		0 0
písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		0 6 000
Úhrn slev na dani podle §35, §35a, §35b a §35 ba zákona		30 840
Daňová povinnost		11 077
Daňové zvýhodnění na dítě		0 0
Výsledná daňová povinnost		11 077

Sociální pojistné

Ve třetím modelu bude výpočet zdravotního pojištění vycházet ze mzdy z pracovněprávního vztahu, odměny jednatele a z vedlejší činnosti podle §7. Sociální pojištění nebude uvažováno. Rozhodná částka je vyšší než DZD podle §7.

U výpočtu zdravotního pojištění fyzické osoby podnikatele podle §7 se vychází z vyměřovacího základu, který činí 50% z dílčího základ daně.

$$62\,000 \times 50\% = 31\,000 \text{ Kč}$$

Zdravotní pojištění pro fyzickou osobu podnikatele:

$$31\,000 \times 13,5\% = 4\,185 \text{ Kč}$$

Celkové zdravotní pojištění bude:

$$337 + 765 + 383 = 1\,485 \text{ Kč/měsíčně}$$

$$1\,485 \times 12 \text{ měsíců} + 4\,185 \text{ Kč} = 22\,005 \text{ Kč}$$

Sociální pojištění z pracovněprávního vztahu:

$$553 + 2\,125 = 2\,678 \text{ Kč/měsíčně}$$

$$2\,678 \times 12 \text{ měsíců} = 32\,136 \text{ Kč}$$

Tab. 30 Daňová povinnost model č.3

v Kč Model č. 3	
Daňová povinnost	74 680
fyzické osoby	11 077
právnícké osoby	38 760
srážková daň	24 843
Zdravotní pojištění	22 005
odměna jednatele	4 044
Zaměstnanec	4 596
zaměstnavatel	9 180
FO podnikatel	4 185
Sociální pojištění	32 136
Zaměstnanec	6 636
zaměstnavatel	25 500
Celkem	128 821

6.2.4 Shrnutí

Z pohledu daně z příjmu vychází pro poplatníka nejlépe model č. 1 s vysokou mzdou, která zvýšila náklady a tím snížila daňový základ. Z vysoké mzdy se ale musí odvést i vysoké pojistné a proto při přepočtu na roční odvody, vychází tato varianta ze všech uvažovaných nejméně výhodně.

U druhého modelu je vysoká daň z příjmu, ale nízké odvody. Díky použití minimální mzdy, dochází u fyzické osoby k nejnižšímu možnému zdanění, daň z příjmu fyzické osoby je nulová, a proto je vysoký daňový bonus, vyplacen by byl za všechny tři děti. Daňový základ právnické osoby je ale vysoký, přidané náklady (mzda poplatníka) jsou nízké, proto daň z příjmu právnické osoby, potažmo srážková daň je vyšší. V úhrnu vychází daň z příjmu fyzické s právnickou osobou v hodnotě 71 674 Kč. Nízká mzda ale způsobila nízké odvody sociálního a zdravotního pojištění a celkové odvody jsou nejnižší. Tento model je nejvýhodnější.

Nejvyšší daň z příjmu je u modelu číslo 3. Tento model je složen z minimální mzdy pana Kolečníka a živnosti vedlejší. U fyzické osoby byly uplatněny výdaje procentem z příjmů (nejsou reálné náklady), proto nebylo možné využít slevy a daňového zvýhodnění, ale tato varianta vychází i tak výhodně. U právnické osoby se daň z příjmu snížila, kvůli nižším příjmům, jejichž část byla převedena na fyzickou osobu. Jelikož tímto způsobem bylo vy-

tvořeno dalších 60% ze 155 000 Kč fiktivních nákladů, je čistý příjem poplatníka u této varianty nejvyšší (viz. tabulka č. 31). Odvody jsou vyšší o zdravotní pojištění živnosti vedlejší, sociální pojištění zde není uvažováno, jelikož nebyla překročena rozhodná částka.

Tab. 31 Vyhodnocení právnická osoba (vlastní zpracování)

v Kč	Právnická osoba		
	Model č. 1	Model č. 2	Model č. 3
Daňová povinnost	-1 871	71 674	74 680
fyzické osoby	-6 020	-40 210	11 077
právnické osoby	2 470	68 210	38 760
srážková daň	1 679	43 676	24 843
Zdravotní pojištění	52 644	17 820	22 005
odměna jednatele	4 044	4 044	4 044
Zaměstnanec	16 200	4 596	4 596
zaměstnavatel	32 400	9 180	9 180
FO podnikatel	0	0	4 185
Sociální pojištění	113 400	32 136	32 136
Zaměstnanec	23 400	6 636	6 636
zaměstnavatel	90 000	25 500	25 500
Celkem	164 173	121 630	128 821

Příjem z živnosti vedlejší činil 155 000 Kč. Výdaje 60% procentem z příjmů 93 000 Kč. Dílčí základ daně podle §7 je 62 000 Kč. Kdyby měl poplatník pouze tento příjem, činila by daň 9 300 Kč. Zdravotní pojištění 4 185 Kč.

$$155\,000 - 9\,300 - 4\,185 = 141\,515\text{Kč}$$

Tab. 32 Čistý roční příjem poplatníka

v Kč	Čistý příjem poplatníka		
	Model č. 1	Model č. 2	Model č. 3
Mzda měsíčně	24 527	9 352	9 352
odměna jednatele	1 787	1 787	1 787
zaměstnanecká	22 740	7 565	7 565
Mzda ročně	294 324	112 224	112 224
Výplata podílu na zisku	9 514	247 497	140 780
Příjem živnost vedlejší	0	0	141 515
Celkem	303 838	359 721	394 519

6.3 Silniční daň

Poplatník využívá k podnikání osobní automobil značky Škoda Octavia. Základem daně je zdvihový objem motoru v cm^3 . Automobil byl poprvé registrován před 6 lety, takže je již plně odepsán.

Automobil má zdvihový objem motoru 1900 cm^3 , proto se řadí do skupiny nad 1500 cm^3 do 2000 cm^3 . Sazba daně u této skupiny je $2\,000 \text{ Kč}$. Podle § 6 odst. 6 je možné snížit sazbu daně. Dotyčný automobil je v užívání 6 let, takže se na něj vztahuje snížení sazby o 40% podle Zákona o silniční dani §6 odst. 6.

Daňová povinnost:

Snížení sazby:

$$3\,000 \times 40\% = 1\,200 \text{ Kč}$$

Výsledná daňová povinnost:

$$3\,000 - 1\,200 = 1\,800 \text{ Kč}$$

Silniční daň platí fyzické osoby podnikatelé a právnické osoby. Právní forma podnikání nemá na tuto daň vliv.

6.4 Daň z nemovitosti

Daň z nemovitostí se řídí zákonem č. 338/1992 Sb. Zákon o dani z nemovitých věcí. Pan Kolečník vlastní společně se svou manželkou nemovitost – rodinný dům o celkové rozloze 200 m^2 . Rodinný dům je situován do dvou pater, takže má přízemí a první nadzemní podlaží. Součástí je nebytová jednotka, které má výměru 32 m^2 . Nebytová jednotka netvoří převažující část nemovitosti, a proto nebude daněna zvýšenou sazbou podle §11 odst. 1 3. písm. d.

Sazba daně je tvořena z několika částí – za m^2 zastavěné plochy, za další nadzemní podlaží, pokud je zastavěná plocha větší než $2/3$, koeficientem přiřazeným jednotlivých obcím. Obec může obecně závaznou vyhláškou nastavit i místní koeficient ve výši 2-5. Tímto koeficientem se pak násobí daň poplatníka.

Zastavěná plocha rodinného domu je 100 m^2 . Dalšíh 100 m^2 tvoří horní patro domu. Zde je splněna podmínka, že zastavěná plocha nadzemního podlaží je větší než $2/3$, takže bude

podléhat zdanění. Rodinný dům se nachází v obci s více než 50 000 obyvateli, koeficient pro násobení bude 3,5, místní koeficient činí 1.

Zastavěná plocha domu:

$$100 \times 2 = 200 \text{ Kč}$$

Horní patro domu:

$$100 \times 0,75 = 75 \text{ Kč}$$

Daňová povinnost se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

$$275 \times 3,5 = 963 \text{ Kč}$$

Daň z nemovitosti činí 963 Kč.

U daně z nemovitosti by došlo ke změně, pokud by část, která je využívána k podnikání tvořila převažující část nemovitosti nebo byla uvedena v obchodním majetku fyzické nebo právnické osoby. Změna fyzické na právnickou osobu na tuto daň vliv nemá.

6.5 Clo

Pan Kolečník uvažuje o nákupu nového dataprojektoru do kanceláře. Vybral si model, který v českých obchodech stojí v průměru 16 434 Kč. Obdobný dataprojektor našel na stránkách čínského internetového obchodu za v přepočtu 10 451 Kč a váhá, zda jej odtud pořídit. Úspora při objednání z Číny je pro něj velmi lákavá i přes možná rizika, která takový nákup obnáší (absence českého návodu, horší možnosti reklamace, možná snížená kvalita zboží).

Při objednání dražšího zboží ze zahraničí mimo EU musí poplatník počítat i s dodatečnými výdaji na DPH nebo clo. Sice obchodníci z Číny obvykle posílají zboží jako dar (u darů se DPH ani clo neuplatňuje), ale v současnosti celní správa je na tyto praktiky zvyklá a zboží vyšší hodnoty přesto podchytí ke kontrole. Další možností je zfalšování faktur a fakturace na nižší částky, což je ale podvod a takových praktik se pan Kolečník účastnit nechce.

Hranice pro DPH zboží z třetí země je 22 eur a pro clo je 150 eur. Ve chvíli, kdy zboží přijde do České republiky je u zprostředkovatele doručení roztříděno na zboží odeslané v rámci EU a ze třetích zemí, v tomto případě by se jednalo o Českou poštu. O zboží ze třetích zemí má Česká pošta povinnost informovat celní správu. Celní řízení probíhá prostřednictvím doručovací služby (kurýrní služby). Celní řízení probíhá prostřednictvím do-

ručovací služby – České pošty. Tato služba je zpoplatněna 180 Kč dle platného tarifu České pošty.

Celní dluh je vypočten na základě sazby TARIC CZ. V této sazbě je zahrnuto několik parametrů – odkud zboží bylo odesláno, o jaké zboží se jedná (datapojektor patří do skupiny 8528), jaká je hodnota zboží.

V případě tohoto datapojektoru by hodnota cla činila 2 194 Kč.

DPH se vypočítá jako součin hodnoty zboží s náklady na dopravu, clem a sazby DPH.

$$(10\,451 + 2\,194) \times 21\% = 2\,655 \text{ Kč}$$

Výsledná cena zboží při objednání z Číny by činila:

$$10\,451 + 2\,194 + 2\,655 + 180 = 15\,480 \text{ Kč}$$

Úspora v takovém případě je pouze 954 Kč, takže na první pohled výhodné a levné zboží dosáhlo po započtení DPH a cla skoro stejné hodnoty jako v případě českých obchodů.

Jelikož daň z přidané v tomto případě byla vyměřena i se clem celním úřadem, nikoli finančním úřadem, nemusí se pan Kolejník jako osoba povinná k dani, přihlašovat k plátcovství DPH.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo provést daňovou analýzu fyzické a právnické osoby při změně formy podnikání. Na základě poznatků z teoretické části byla provedena analýza v části praktické. Zaměřena byla především na daň z příjmů, jelikož je největším daňovým zatížením. Literatura uvádí sociální pojistné jako možný druh daně, byla zohledněna i tato povinnost. Tento krok se projevil jako správný, protože sociální pojistné hrálo významnou roli ve výsledcích analýzy.

Nejprve byla představena činnost a historie společnosti podnikatele. Analýza byla provedena s dopadem na fyzickou osobu. U fyzické osoby z pohledu možností zdanění výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů a výdajů uplatněných pomocí procenta z příjmů. U právnické osoby byla vypočtena nejen daň z příjmů právnických osob, ale i srážková daň případné výplaty podílu a daň z příjmů fyzických osob vyplývající ze zvolené mzdy podnikatele a jeho odměny jako jednatele společnosti tak, aby daňová povinnost byla ucelená a nevznikaly žádné další povinnosti a pro podnikatele bylo srozumitelná, co daný model bude pro něj znamenat.

Jelikož velkou část odvodů tvoří i sociální pojistné, byly u každé varianty vypočteny i tyto výdaje.

Z pohledu daňové povinnosti a sociálního pojistného je pro pana Kolečníka v současnosti nejvýhodnější zůstat fyzickou osobou podnikatelem. Pokud by chtěl pracovat na obchodní značce své společnosti a budovat ji jako právnickou osobu, bylo by pro něj nejvýhodnější využít modelu s minimální mzdou.

Pokud by podnikatel uvažoval o výběru formy podnikání z pohledu čistého příjmu za rok, podle výsledků analýzy by mu bylo doporučeno zůstat u fyzické osoby podnikatele. Pokud by ale podnikatel byl ochoten obětovat část příjmů, model právnické osoby v kombinaci s fyzickou, vychází jako nejlepší možná alternativa.

Ke změně daňové povinnosti u daně silniční, daně z nemovitosti ani cla nedošlo.

Výsledky analýzy jsou momentálně zkresleny možnostmi uplatnění slevy na manželku a daňového zvýhodnění na děti. Ovšem charakter těchto prostředků je pouze přechodný a proto je potřeba uvažovat do budoucna, jak bude situace vypadat bez možnosti využití těchto zvýhodnění a podle toho reagovat na vzniklou situaci prováděním pravidelných ana-

lýz. Změna právní formy podnikání je velkým rozhodnutím, které by mělo být podloženo dlouhodobým sledováním situace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BĚHOUNEK, Pavel. Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní. 11. přeprac. vyd. Olomouc: ANAG, 2014, 367 s. ISBN 978-80-7263-886-4.
- BĚHOUNEK, Pavel. SRO v roce 2014. In: *behounek.eu* [online]. 2014 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/sro-v-roce-2014/>
- BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix SCHELLEKENS. European Tax Handbook 2012. 23th annual ed. Amsterdam: IBFD, 2012, 974 s. ISBN 978-90-8722-134-8.
- BONĚK, Václav. Lexikon – daňové pojmy. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2001, 626 s. ISBN 80-7208-265-5.
- DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014. 1. vyd. Praha: Linde, 2013, 327 s. ISBN 978-80-7201-916-8.
- HNÁTEK, Miloslav. Daňové typy pro společnosti s ručením omezeným. 1. vyd. Praha: ESAP, 2015, 159 s. ISBN 978-80-905899-0-2.
- JAROŠ, Tomáš. Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2009/2010. 6.vyd. Praha: Grada, 2010, 192s. ISBN 978-80-247-3368-5.
- JOSKOVÁ, Lucie. Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 207 s. ISBN 978-80-247-4445-2.
- KNOBLOCHOVÁ, Vladimíra. Základní změny v s.r.o. od roku 2014. [online]. 2013 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/novy-obcansky-zakonik/zakladni-zmeny-v-s-r-o-od-roku-2014/>
- KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 20. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2012, ISBN BP-03411-K.
- KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie: úvod do problematiky. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2009, 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
- KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. Společnost s ručením omezeným od roku 2014. [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/spolecnost-s-rucenim-omezenym-od-roku-2014-43857.html>
- MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2014: Úplná znění k 1.1.2014. Praha: Grada, 2014, 272 s. ISBN 978-80-247-5171-9.
- PELC, Vladimír. Daňový průvodce pro mzdové účetní. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, 280 s. ISBN 978-80-7400-300-4.

PILAŘOVÁ, Ivana. Účetní a daňové případy řešené v s. r.o. 4. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 164 s. ISBN 978-80-7357-946-3.

PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ. Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2013. 6. přeprac. vyd. Praha: 1. VOX, 2013, 199 s. ISBN 978-80-87480-20-5.

PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. 9. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2013, 343 s. ISBN: 978-80-7263-772-0.

PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 10. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2014, 343 s. ISBN: 978-80-7263-863-5.

ŠIROKÝ, Jan et al. Daňové teorie s praktickou aplikací. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2014. 12. aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, 2014, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DPH	Daň z přidané hodnoty
DVZ	Denní vyměřovací základ
DZD	Dílčí základ daně
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
ZDP	Zákon o daních z příjmů

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Daňová soustava České republiky (Vančurová a Láchová, 2010, s. 47; Vlastní zpracování)</i>	<i>12</i>
<i>Obr. 2 Schéma přímých daní (Vančurová a Láchová, 2014, s. 57; Vlastní zpracování)</i>	<i>13</i>
<i>Obr. 3 Schéma daní ze spotřeby (Vančurová a Láchová, 2014, s. 60; vlastní zpracování)</i>	<i>15</i>
<i>Obr. 4 Příjmy osvobozené od daně (Dvořáková, 2013, s. 59-60;.....</i>	<i>17</i>
<i>Obr. 5 Schéma výpočtu základu daně (Dvořáková, 2013, s.63; vlastní zpracování)</i>	<i>18</i>
<i>Obr. 6 Výpočet výsledné daňové povinnosti (Dvořáková, 2013, s. 63).....</i>	<i>18</i>
<i>Obr. 7 Rozdělení příjmů podle §7 (Pilátová, 2014, s. 28; vlastní zpracování)</i>	<i>19</i>
<i>Obr. 8 Sociální pojistné (Vančurová, 2014, s. 21; vlastní zpracování)</i>	<i>23</i>
<i>Obr. 9 Metodika stanovení základu daně a daňové povinnosti (Dvořáková, 2014, s. 105; vlastní zpracování)</i>	<i>30</i>
<i>Obr. 10 Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů (Marková, s. 33-39; vlastní zpracování)</i>	<i>31</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Převod zdanění (Hnátek, 2015, s. 48; vlastní zpracování)</i>	35
<i>Tab. 2 Přehled slev na dani (vlastní zpracování)</i>	39
<i>Tab. 3 Dílčí základ daně podle §9 (vlastní zpracování)</i>	40
<i>Tab. 4 Nezdánitelné části základu daně (vlastní zpracování)</i>	41
<i>Tab. 5 Dílčí základ daně podle § 7</i>	41
<i>Tab. 6 Výpočet daně z příjmů fyzických osob (vlastní zpracování)</i>	42
<i>Tab. 7 Výpočet platby nemocenského pojištění (vlastní zpracování)</i>	43
<i>Tab. 8 Výpočet denní dávky nemocenského (vlastní zpracování)</i>	43
<i>Tab. 9 Vynaložené výdaje (vlastní zpracování)</i>	44
<i>Tab. 10 Výpočet daně z příjmů FO – pan Kolejník (vlastní zpracování)</i>	45
<i>Tab. 11 Vyhodnocení fyzická osoba (vlastní zpracování)</i>	46
<i>Tab. 12 Výpočet odměny jednatele (vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tab. 13 Výpočet mzdy (vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tab. 14 Výsledek hospodaření (vlastní zpracování)</i>	48
<i>Tab. 15 Výpočet daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)</i>	48
<i>Tab. 16 Výpočet vyplacení zisku společnosti (vlastní zpracování)</i>	49
<i>Tab. 17 Výpočet daně z příjmů fyzické osoby při zvolené mzdě (vlastní zpracování)</i>	49
<i>Tab. 18 Daňová povinnost model č.1</i>	50
<i>Tab. 19 Výpočet mzdy (vlastní zpracování)</i>	51
<i>Tab. 20 Výpočet výsledku hospodaření (vlastní zpracování)</i>	51
<i>Tab. 21 Výpočet daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)</i>	51
<i>Tab. 22 Výpočet vyplacení podílu na zisku (vlastní zpracování)</i>	52
<i>Tab. 23 Výpočet daně z příjmů fyzické osoby při minimální mzdě (vlastní zpracování)</i>	53
<i>Tab. 24 Daňová povinnost model č. 2</i>	54
<i>Tab. 25 Výpočet mzdy (vlastní zpracování)</i>	55
<i>Tab. 26 Výsledek hospodaření (vlastní zpracování)</i>	55
<i>Tab. 27 Výpočet daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)</i>	55
<i>Tab. 28 Výpočet vyplacení podílu na zisku (vlastní zpracování)</i>	56
<i>Tab. 29 Daň z příjmu fyzické osoby (vlastní zpracování)</i>	57
<i>Tab. 30 Daňová povinnost model č.3</i>	58
<i>Tab. 31 Vyhodnocení právnická osoba (vlastní zpracování)</i>	59
<i>Tab. 32 Čistý roční příjem poplatníka</i>	59

